

بختیار و هاب زاده

پاییز دوشونجه لری

کوچورنی اکتوبر حمدی علیار

Gerrit Nemst
1991

بسم الله الرحمن الرحيم

پاییز دوشونجه لری

بختیار وهاب زاده

وهاب زاده، بختیار، ۱۹۲۵ -

Vahab Zada, Bakhtiar

پاییز دوشونجه لری / بختیار وهاب زاده؛
برگردان اکبر حمیدی علیار. - تهران: نشر اندیشه نو ۱۳۷۸.
۱۵۸ ص.

ISBN 964 - 6741 - 19 - 3:

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
۱. شعر ترکی -- جمهوری آذربایجان -- قرن ۲۰.
الف. حمیدی علیا، اکبر ۱۳۵۲ - ، مترجم.
ب. عنوان.

۸۹۴/۳۶۱۱۳

۲ پ ۸ و ۳۱۴ PL

۸۲۵ و

۱۳۷۸

۱۳۷۸

۷۸-۱۲۶۶۷ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: پاییز دوشونجه لری

نام نویسنده: بختیار وهاب زاده

برگردان: اکبر حمیدی علیار

ناشر: اندیشه نو

حروفچینی: مؤسسه خدمات فرهنگی ایران ۱۴۰۰

تاریخ نشر: ۱۳۷۸

چاپ: دلارنگ

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

مرکز پخش: اندیشه نو، تلفن: ۶۴۲۷۳۷۱

شابک: ۹۶۴-۶۷۴۱-۱۹-۳ / ۹۶۴-۶۷۴۱-۱۹-۳ / ISBN: 964 - 6741 - 19 - 3

مندرجات

صحيفه	آد
۱	اۇن سۆز.
۸	تانشلىق.
۱۳	وطن داش.
۱۵	مبارك.
۱۶	ووروش.
۱۷	عسگر - شاعير.
۱۹	قارا ساچلار، آغ ساچلار.
۲۰	اۋزومدن ناراضىيام.
۲۲	قارا آغاج.
۲۳	پايىز دوشونجه لرى.
۲۶	داغدا شلاله كيمى.
۳۰	ياشاي - ياشاي ياشامايان وار.
۳۲	قاليله (گاليله).
۳۵	غريبه دير.
۳۶	احتياط.
۳۸	آنا دىلى.
۴۰	اۋزوموزدن اۋيره تك.
۴۲	سارى داخما.
۴۴	تزه ليك.
۴۷	سۆاليمىز يوخسا.
۴۹	آختارما.
۵۰	سلام ازبكيستان.
۵۲	دئيرم يلكه ده.
۵۴	اوچماق ايسته ييرم.
۵۹	بلى عَصِيه م.
۶۱	ندا - سۆال.

صحبیه	آد
۶۲	یاخشى باخ دونیا یا
۶۳	چكى سیزلیک
۶۶	پيادا، سرنشین
۶۸	واختیندا
۷۰	من اوله نندن سونرا
۷۲	گوزگوسویم من
۷۳	جهیز
۷۷	قارازورنا
۷۹	بس بو تشجه گولوشدو
۸۱	دؤزوم
۸۲	قوشما
۸۳	ناراحات اولاندا
۸۵	بیزلری حسرت
۸۶	اوخشارلیق
۸۷	تاپماجالار
۹۰	يامان سیخیر گئجه منی
۹۳	پااوزالار
۹۴	گئجه نین ساغلیغینا
۹۶	سؤکون چپرلری
۹۷	قوجالار
۹۹	یاخین اوزاق اولدو
۱۰۳	قوشما
۱۰۴	گئجه لر، کؤنلومه اولدوزلار یاغیر
۱۰۵	بلکه
۱۰۷	غزل
۱۰۹	بیری وارمیش، بیری یوخموش
۱۱۱	سن هاردان بیله سن؟

صحيحه	آد
۱۱۳	باھار حسرتى.....
۱۱۶	ناپماق - ايتيرمك.....
۱۱۸	داغدان آشان گون.....
۱۲۰	باشقا جور ياشاماق.....
۱۲۱	اولو دونيانين.....
۱۲۲	اۆز دونيام منيم.....
۱۲۵	ال اله - قول قوللا.....
۱۲۶	اكران قارالاندا.....
۱۲۸	ياخشى سۆز.....
۱۳۰	اۆز، اۆزومه.....
۱۳۱	بۆل گۇروم (قوشما).....
۱۳۲	هرشكىلده بير آنيم.....
۱۳۴	ياشدان گيلثيلىيه م.....
۱۳۶	حئيرت.....
۱۳۹	گۆره بيلميرم.....
۱۴۰	حيات سن نه شيرين سن.....
۱۴۴	اوشاق تبسومو.....
۱۴۶	قورخو.....
۱۴۷	بولاق باشيندا سوسوزلوق.....
۱۴۸	دوشونجه.....
۱۴۹	آنا و بالالار.....
۱۵۰	طوطوقوشو.....
۱۵۱	اولكر افسانه سى.....
۱۵۳	گۆز ياشى.....

اۋن سۆز

«اهراملارین اۋنوندە گوندوزلر آخشامادک
«قونف پیاستر» دئیەره ک
دیلەنیر عرب اوغول اجنبی نین دیلینده
زامانا باخ، زامانا
ایچیمدن یانا - یانا
باخیرام آی قوجا شرق، نه گونده سن، نه گونده
عربین وطنینده
باشینی او جاتوتوب اجنبی اهرام کیمی
عرب گزمیه قورخور، اۋز یوردونو خام کیمی
قارداشیم دیلەننده کئچمیشینی آسانا!
بابانین اوجالتدیغی اهرامدان اوتانسانا
اۋز حلال پولونو اجنبی دن بوگونه
سن صدقه آلیرسان
بابانین اوجالتدیغی اهراملارین اۋنوندە
گۆرنئجه آلچالیرسان»

چاغداش آذربایجان شعرى نین بین الملل روحونو عکس ائتدیره ن بو
فلسفی میصر اعلار، «پاییز دوشونجه لری» شاعری نین مصر اۋلکه سینە
ائتدیکی صفرینده یازدیقى شعر دیر. قیرخ ایل اۋنجه یازیلان بوشعر
بویوک عالیم شاعر پروفوسور بختیار وهابزاده نین اساس یارادیجیلیق

دونیا سینا عاید اولان آرژینال مضمون و پوئتیک مثاللاردیر. اونون شعرلری بوتون بشریتین گیزیلی قالان دردلری دیر. ایندییه ده ک ۲۰ جیلد شعرکیتابی چاپ اولوب، میلیونلارجا اوخوجونو هوسلندیره ن بختیار وهابزاده نین شعرلری همیشه اوغورلارلا قارشیلانیبیدیر. او آغیر دردلرین جسارتلی شاعری دیر. «آزادلیق

سعادت

دموکراتیا

اصلینده هر بیر کک، ریا
منیم بوسؤزلره یازیغیم گلیر
حقوقلار تاپدانیر بوکلمه لرده
انسانین سینه سی ظولمه یول اولور
آزادلیغین اؤزو اولمویان یئرده
قایدادیر همیشه سؤزو بول اولور»

گؤرونورکی شاعرین سؤزلری نین کسرینه، اوخوجو گروپونون جغرافیاسینا سرحد معین لشدیرمک سهودیر. بوميصراعلار هارادا آلدادیجی فیکیر وارسا اونوتقید ائده بيله، زامان - زامان یاشایاجاق و اوخوناجاق اولابیلینن قاباقجیل ادبیات نمونه لریندن دیر.

معاصر آذربایجان شعرینین نو اتور شاعری بختیار وهابزاده نین اوخوجو گروپونون گنیش دایره سینه فیکیرلشنده اونون اوغورلارینی شعرلرینده اولان جذبه لرده گؤروروک. او اؤز شاعرلیک عومرونده چئشیدلی ژانرلارین موفق شاعری دیر. یاریم عصردن آرتیق شعرلری ایله

آذربایجانلی اوخوجولاری مفتون ائدن بختیار وها بزاده بیر خالق
شاعری اولدوقدا همیشه اؤز ائلی نین حورمتینی قازانا بیلیمیشدیر. بوتون
فیلسوف شاعرلرین قایغیسی اولدوغو کیمی بختیارین شعرلرینده اولان
انعکاسلار، شاعرین چئوره سیند هویت سیز یاشایان انسانلارین
آجینا جاقلی داورانیشلاری اولموشدور. چاغداش دؤرو موزده توپلوملار
آراسیندا روحی خسته لیک کیمی تاپیلان سارسیدجی بحرانلاردان
ساییلان لاقیدلیک، هویت سیزلیک، اؤزباشینالیق و عدالت سیزلیک لره
اوز اثرلرینده سرت موقعلرله قارشى چیخان بختیار، داها آرتیق فلسفی
دوشونجه لری یله شعرلرینه قاباریقلىق و گؤزهل لیک باغیشلا یا بیلیمیشدیر.
«وطنداش!

نه گؤزهل سسله نیر بو سؤز

یقین بیروطنین اولادی ییق بیز

آنامیز عینی دیر،

قارداش یق دئمک

من سنه آرخابام

سن منه کؤمک

منیم اؤره گیمی قانادسین گره ک

سنین دیرناغینا دئیهن چیرتماداش

وطنداش

نه گؤزهل سسله نیر بو سؤز»

بختیار وها بزاده عصریمیزین بویوک شاعرلریندن بیری اولدوقدا،
آذربایجان ادبیاتینا هویت وئرنن ادبی شخصیتلردن اولموشدور.

یوخاریدا گلەن میصرە علاردا محیطدە اولان آغری-آجیلارا لاقید
اولانلاری مسئولیتە چاغیران شاعر، اولناری قارداش کیمی دە گرلندیریر،
اولناری قارداش سسله بیر، دوغمالار کیمی اولمالیق دئیر. بومصر اعلار
سویوق قانلی آداملاردا مسئولیت حیسنینی آشیلایان محکم صنعت
نمونه سی دیر؛

«منیم اوره گیمی قانادسین گره ک

سنین دیر ناغینا دیه ن چیر تمار داش»

بو ایکی میصرع لاقیدلیگین، هویت سیزلیگن و عارسیزلیغین اولومونه
وئیریلەن امر دیر، فرماندیر، داها آرتیق کیمسه سیز لیکده یاشاماغین
علاج یولدور. انستدن یارانا بیلەن مسئولتیه چاغیریش دیر

«بیر رنگی یوخ، گوللرین مین رنگینی سئویره م

بیر گولو یوخ گوللرین چلنگینی سئویره م

من چیخماغا تپه یوخ اوجا داغ ایسته بیرم

حیاتی حیات کیمی یاشاماق ایسته بیرم.»

بختیار یوخاریدا گلەن میصرە علاریندا، گویلرین مین رنگی
یئرکوره سیندده یاشایان انسانلارین آرزو وایستک دونیالاریندا اولان
رنگارنگ لیکدن آیری نه اولابیلەر؟ او بیر شاعر کیمی هیمن شعرده بوتون
انسانلارین ایستکلرینه، رۆز دنیا گۆروشونوو پوئتیک مناسبتینی بیلدیریر.
بو کیمی قاباریق مضمونچولوق خصوصیتلری اونون شعر دونیاسی نین
سؤنولمز و شافاقلی انعکاسلاری دیر.

«دو شمنم یالتاقلانیب تپه یه داغ دئییه نه

"بو دنیا دا بیر ته هر قوی یاشایاق" دئییه نه

آه، بیر ته هر... لغته بو سؤزها ردان گلمه دیر

یاشاماق - یاشاماق دیر! بس بویرتنه هرنه دیر.»

«... بوسؤز هار دان گلمه دیر» دئدی که بیر ته هر سؤزونو شرفلی انسان حیاتیندا حقیقی یاشام اوچون اؤزگه بیلدیگینی دئیر. یالتاقلیق لا بیرته هر لیک دوغرو داندان انسان اوچون ان لایق سیز صفت دیر، اولومون باشقا معناسیدیر، هویت سیرلیکده ایضاحلاندان یاشامین آدی دیر. بختیار شعرینین گوجو، کسری و گؤزه گیلی اونون اؤزونه مخصوص لوغوندا دیر. آذربایجان جمهوریتینده یازیب یارادان شاعرلرین بیر چوخو اونون شعر اسلوبونون دوامچی سی اولابیلیدیر. اونون شعرلرینده اولان درنیلک لری تاپماق اوچون، اوخوجو کورلوقلار چکمیر. او ساده کیلد. اولان گؤزه لیگه اینان دیقدا شعریتین مرموز لوقلار یله یوخ، بلکه ساده لیگین اوستونلو گونده اولان سئحرائدیجی قوه لرله اوخوجولاری رنین احترامینی قازانا بیلیمشیدیر.

«بس آرادان نه لرگئچدی

اؤز اؤزومو دانان اولدوم

«اونا - بونا اوخشاسام دا

تک اؤزومه اوخشامیرام

بو اوخشارلیق، بو عینیت چمنینده

من اؤزومو اییترمیشم

کاریخمیشام

ایندی دونوب اؤزوم اوچون داریخمیشام

داريخمیشام»

بختیار وهابزاده نین قیرخ ایل قباباق یازدیغی بوشعر گؤستریرکی، او اؤزونو دانانلارین و کیم اولدوغونو بیلمه ینلرین بارشیماز تنقید چیسیدیر.

بختیار اۆز عصری نین گۆزگوسو کیمی گۆرون شاعری دیر، حیاتدا نه گورورسه دوم - دورو گۆستریر. او آیدین دوشونجه لرینی میصراعلارا چئویردیکده اوخوجو ایله همیشه فیکیر مبادلله سینده دیر. یوخاریدا گتیردیگیمیز اؤرنک ده گوروروک کی، اوخوجو ایلك نوبه ده اؤزونو ایتیرمیش بیر اینسانی آنیر، بو ایتیمیش آدام شاعرین خیالیندا جانلانا میلیون - میلیون اؤزونو ایتیرب گومانلاری ایله یاشایان اینسانلار دیرلار. بو کیمی محتشم اثرلرده او آذربایجان شعرینی دنیا ادبیاتیه آفاقلاشدیرمیشدیر. اثرلری ایله میلیون - میلیون انسلارین ذوقونو اوخشیان فیلسوف شاعرین اؤزوحاقیندا پوئتیک دوشونجه سینین اوخوخوسو اولدوقدا اونون عظمتی وقلمینده اولان کسر، بیرداها بیزی اؤزوموزو دوشونمگه چاغیریر.

«من حاق - حساب ایسته بیر م

گنجه لر گوندوزومدن

ناراحتام ناراضیام

عومروم بویو اؤزومدن

بیزیم صنعت دونیاسی نین

قیریق تئللی سازی یام

بیرجه بوندان راضیام کی،

اؤزومدن ناراضیام

چاغداش آذربایجان شعرینده عوض سبز تاثیرلر بوراخان بختیار وهابزاده عومرونون ثمری اولان کیتابلاری ایله یقین کی عصیرلربویو شعر هر سکارلاری نین، ادبیات سئورلرین، فلسفی دوشونجه لر داشییان پوئما وشعرلر آختاران اوخوجولارین کیتابخانالاریندا تاپیلان ایلك شاعر

اولاجاقدیر. او همیشه اوخونان اثرلرین اقتدارلی شاعری دیر. بیز بختیار وها بزاده نین پاییز دوشونجه لری آدلی شعر کیتابیندا، دنیا شهرتلی اوستاد شاعرین یارادیجیلیق زیروه سینده یثرتوتان پوئتیک و محتوالی شعر نین اوخوجوسو اولوروق.

تهران - ائل اوغلو

۱۳۷۸ یای

تانیشلیق

بوتون ادبیات سئوہنلر و آذربایجان شعرینه باغلی اولانلار بؤیوک شاعر «بختیار وهابزاده» ایله تانیشدیلار بونا گؤره ده «بختیارین حیاتی حاقیندا بونا اکتفا ائدیرم کی، بختیار ۱۹۲۵ -نجی میلادی ایلینده «شکی» شهرینده آنادان اولویدور.

بختیار آذربایجانین خلق شاعری دیر، خلق ایله سئوینیر و خلق ایله کدرله نیر و خلق ایله یاشاییر. «پاییز دوشونجه لری» شاعرین عؤمرونون زنگین ثمره سی دیر، او عؤمور بوی اده ائتدیگی تجربه لر و دوشونجه - لرینی بوکتا بذا گؤزه ل کلمه لرله ایفاده ائدیر و تصویره چکیر. بختیار فیزیکی باخیمدان حصرده یاشاسادا اونون فیکری و روحو انسانلیقین ذیره لرینده گزیر، یاشادیقی یوردونون سرحدلریندن آشیر و دونیانین هورومچک لر آلتیندا قالان بو جاقلارینا باش چکرکن مظلوملارین سسینه سس وئریر. معنویت لرین توزا بولانماسی شاعرین قلبینی آجیشدیریر.

بختیار دوشونجه سی نین کوک و اساس سؤزو بودور کی، انسان نهجه یاشامالی دیر، انسان یاشایشیندا هانسی صفت لر قالمالی و هانسی صفت لر آتیمالی دیر، بختیار بوتون انسانلاری معنالی یاشاماغا چاغیر و معناسیز حیاتی اولومدن قورخولو بیلیر:

«اولومدن قورخمایان دئه کیمدیر، دئه کیم

معناسیز یاشاماق اوندان قورخولو»

او حیاتا معنا وئرماق اوچون بؤیوک ایدی یالار اوغروندا چالیشماغی

اصل بیلیر و زحمتی حیاتین ایلک بزه گی سانیر.
باشقا بیر طرفدن، بختیار اؤز وطنینه عشق ائدره ک وطنین، اونون
بوینوندا اولان حقیقی دوشونور او دئییرکی؛ آیری مسأله لری قیراغ
قویساقدا، بیز وطنین نعمتی ایله و چۆره گی ایله بویا - باشا چاتمیشیق بونا
گۆرده اونا منتداریق.

بختیار آنا دیلینی ده اونو تماییر و اونو قوروماغی بیر فریضه گره ک بیلیر،
نییه کی دئییر بیز بو دونیانی و بودونیا دا اولان شئی لری اۆلجه آنا دیلی ایله
تانییمیشیق و هر نه اۆیره نمیشیک اونون واسطه سی ایله اولویدور. آنا دیلینی
دانانلار و اونو ده یه ر سیز ساینلارین فیکیر لری، بختیارین شاعر قلبینی سون
درجه ده کدرلندیریر و بختیار سا، اونلاری قارغاییر:
«ای اؤز آنا دیلینده، دانیمشاغی عار بیلن،

فاسونلو آدا بازلار

قلبینیزی اوخشامیر قوشمالار تثللی سازلار

بونلار قوی منیم اولسون

آنجا ق وطن چۆره گی سیزلره غنیم اولسون»

بوندان آرتیق بو کتاب حقینده دانیشماق ایسته میرم. بیلیره م کی
حۆرمتملی اوخوجولار چوخ آیدینجا "انسانلیق شاعری" بختیارین اینجه
دویغوسونو باشا دوشه جکلر. آخیردا بو کتابین چاپ ایشلرینده منی
یاردیم ائده نلره خصوصیه «اندیشه نو» ناشرلیگینه الینیر آغریماسین
دئییب اونلاردان تشکر ائدیرم.

اکبر حمیدی علیار

وطن داش

وطن داش! نه گۆزهل سسله نیر بوسۆز

یعنی بیر وطنین اولادییق بیز

آنامیز عینی دیر قارداشیق دئمک

من سنه آرخیایم سن منه کۆمک

وطن داش! نه گۆزهل سسله نیر بوسۆز

یعنی ایکی جاندا بیر اوره ییک بیز

گوجسوزوک، بیز هئچیک سن ده، منده، تک

وطنه گوه نیب اولدوق وطن داش

منیم اوره گیمی قاناتسین گره ک

سنین دیرناغینا دگن چیرتما داش

وطن داش! نه گۆزهل سسله نیر بوسۆز

یعنی بیر اقلیمده بؤیوموشوک بیز

سنی ده، منی ده، بؤیودن وطن

سنه ده آنادیر منه ده آنا

سندده جواب ده سن منده هر زمان

واحد آنامیزین خوشبختلیغینا

وطنداش! نه گۆزهل سسله نیر بوسۆز
یعنی بیر قاینقادان سوا یچمیشیک بیز
او سو قلیمیمزده جوشدو، قاینادی
عینی بیر آدایله تانیتدی بیزی
وطنین عنوانی وطنین آدی
بیزه خاطیرلاتدی وظیفه میزی!
وطنداش! نه گۆزهل سسله نیر بوسۆز
وطن ابدی دیر گنده رگییک بیز
انسان قدرتلی دیر اۆز وطنینده
بیلیریک، دونیا یا بیز نییه گلدیک
او بیزی یارادان بیز اونا بنده
یارادان او غروندا اولمه یه گلدیک

مبارک!

بیز زحمتین اولادییق
بیزی زحمت یاراتدی
قدرتیمیز، جرأتیمیز
بیزی بیزه تانیتدی
قاناد آلدیق نئچه نئچه آرزودان
ایندی زامان سیغیشماییر زامانا
انسان واختا «دایان!» دئدی بیر زامان
زامان دئییر ایندی «دایان!» انسانا
زحمت ده دیر هر انسانین شهرتی
اؤزوموزدن اؤنده گئدیر عشقیمیز
سرعتیمیز اولدو فیکیر سرعتی
هنر ایله قاباقلادیق واختی بیز
قارشی میزدا دها گئنیش افق لر
بیز دایانادیق زامانیله دوش دوشه
بوگون بیزیم چالدیقیمیز هر ظفر
صاباح اوچون بیر پیله دیر همیشه
بوگونوندن گله جه به
سیز ای کؤرپو سالانلار
سفری نیز مبارک
ای بو آنا تورپاقدان
اوز آغلیغی آلانلار
ظفری نیز مبارک

ووروش

بو دونیانی درک ائده لی

اوره کله بیز

ووروشوروق دنیزله بیز

کولکله بیز فلکله بیز!

بول چکیریک ائوتیکیریک

ایلان مله ر صحرا لاردان گول دریریک

اوچوروروق سال، گرانتیت قایالاری

اوزاخلاری یاخینلیغا دؤنده ریریک

ووروشوروق طبیعتله زامانلا بیز

ووروشوروق یالانلا بیز بهتانلا بیز

ووروشوروق گؤیله، یئرله

ووروشوروق حاقیمیزی بیه نلرله

ووروشوروق اؤزوموزله نفسیمیزله

بو دونیا یا گله لی بیز

ووروشوروق!

بیزدن اؤنده دایانمیشدیر

مرا میمیز، مقصدیمیز!

عسگر - شاعیر

«آزادلیق اللہم دیر»

ش. پنی

ال چاتمازا الله دئدی، انسان
الله دئدین آزادلیغا، ال چاتمادیغیندان
فیکراً اوجالیب گؤیلره اوچدوق
محرابا ال آچدیق و سوروشدوق: الله ندیر؟
الله نئجه معجز، نئجه سیرمیش؟ تاپدیق،
هره اؤز عشقین اللهی بیلیرمیش!
عیسالار اوچون - اؤز دینی الله،
فرهادلار اوچون - شیرینی الله
لیلالار اوچون، مجنوننی الله
حاکملر اوچون، قانوننی الله!
قانون سنی قول ائتدی وطنده،
آت اوینادی، داغ بیتدی سینهنده
قول اولماق اولار ائيله سه مجبور سنی گردش
قول لوقلا باریشماق، داها مودهش!
قول لوقلا باریشماز اصیل انسان، اصیل عسگر
یوردوندا قول اولماز اونا اولادلیق ائده نلر!
گۆردون کو، سنین یوردونا یادلار ال اوزاتدی

کۆکسون چپر اولدو، آزادلیغا ال چاتمادی، عۆمرون باشا چاتدی
آنجا سنین آرزون سحر اولدو...

یاد کۆکسونو داغ - داغ ائله‌یه‌ن مرمیه دۇندون
شاعیرلیگه فخر ائتمه‌دین عسگرتک اویوندون
اولدون وطنین دردینه ملحم، اونا سیرداش
اولدون بوتون انسانلیق اوچون فخری وطنداش!
آزادلیق اوچون شعرینی یازدین،

شعرین اوچون آزادلیغی سن آرزولامادین!
شعرین سنین حاکملره گۆسترمه‌دی قوللوق
آمالینی سن شعرین اوچون سئومه‌میسن، یوخ!
شعرین سنین آمالین اوچوندور |

شعرین سنین آمالینه یول، فیکرینه یۇندور!
آلqیش سنین ای فیکرینه قول، قلبینه رهبر،
عشقینده ده، عزمینده ده، شعرینده ده عسگر!

قارا ساچلار، آغ ساچلار

ساچلاریمدا دن دوشور، دن دوشور، یامان دوشور
هر باخاندانامین اوره گینه قان دوشور
بو آغ ساچلار، ای آنا، سنی درده سالماسین
ساجیمین آغلیقیندان قانین هئچ قارالماسین
آلیشیرام گئجه لر استول آرخاسیندا من
ساچلاریمدا آغاریر قلبیمین آتشیندن
سن دئمه کی بالامین، بلکه گیزلی غمی وار
واختسیز آغاران ساچین اوزگه بیر عالمی وار
اولوم بئله غم دئیل، بو حیاتی دویانا
من بو آغ ساچلاریملا، اویونورم، آی آنا!
قارا، شوه ساچلاری، طبیعت وئرمیش منه
من گووه نه بیلمه رم اونون بو تحفه سینه
زحمتی، حیاتیمن ایلک بزه یی سانمیشام
آغ ساچلاری حیاتدا من اوزوم قازانمیشام

اۋزومدن ناراضی‌یام

طبیعتین کۋنول آچان
مین رنگی، مین سسی وار
هر اۋره‌گین مین آرزوسی
مین سسلی نغمه‌سی وار
بو آرزولار بو نغمه‌لر
بو سسلر بیر ساز کیمی
مینیم سولغون سوزلریمده
هئچ دیل آچا بیلدیمی؟
حسّیم درین، سۋزوم سولغون
قلبیم گئنیش، سینهم دار
مندهن اول دوغولوب،
سینه‌مده کی دویغولار
سهو آتیلان آددیملاری
سونرادان آنالاییرام
باخیب وجدان گوزگوسونه
اۋزومو دانالاییرام

سيز ای يانلیش آدیملاریم
منی درده سالدینیز
من سیزینله دؤیوشدوکجه
گون - گوندن چوخالدینیز
من حاق - حساب ایسته بیرم
گنجه لر گوندوزومدن
ناراحاتام ناراضییم
عومروم بویو اؤزومدن
بیزیم صنعت دونیاسی نین
قیریق تئللی سازیام
بیرجه بوندان راضییم کی
اؤزومدن ناراضییم

قارا آغاج

بوایل نئچه نئچه، کئددن، شهردن آتیمی سورردوم
هاردا قاراغاچا راست گلدیم من قورویان گوردوم
یاشیل آغاجلارین ایچینده تک تک
قورولار مئشه نین سینه داغلاری...
آدامین گوزونه باتیر ایگنه تک
چیلپاق قاراغاجین دیک بوداقلاری

عالم لر دوشوندو: «ندیر بوبلا؟»
دونیادا هر شئی سبب گره کدیر
دئدیلر، بو ایلده ن بلکه، دنیادا
قاراغاجین نسلی کسילה جکدیر؟
نسلین کسيلمگی! درده باخ، کونول!
بو دردین اودونا، گل یاناخ، کونول!

یاخشی باخ، قورویان، بو آغاجلارا
اونون مین - مین ایل لیک تاریخی واردیر
تاریخدان دانیشما! سن آختار، آرا
اونو محو ائیله یه ن، هانسی آزاردیر!
بوگونون عشقینه یان دا، یاخ دا سن!
تاریخه گووه نمه، بو گونه باخ سن!
دوننین عشقینه چوخدا یانما گل
سن اوز گئچمیشینده دالدا لانما گل

پاييز دوشونجه لرى

كۆنلۈمدە ملەدى، كولكلر بويلى
قىش دۇيدو قاپىنى ... - اي گلن كىمدىر؟
اصلينده قاپىمى دۇين قىش دئىل
ايچىمدن بويلانان ايستكلرىمدىر
قاجىر، يامان قاجىر، آغزىن لذتى
اليمىز، آغزىمىز، آشا چاتاندا
تۆكۈلۈر اۋنونه، دونيا نعمتى
عۇمروموز گونوموز باشا چاتاندا
هله ليك پايىزدىر... اوشو بۇرۇم من
بو دلى كولكلر بس هاردان اسير؟
عۇمرومدن آيرىلىپ منى قهر ائدن
مندن اوز دۇندرن باهاردان اسير
آرزو يانيمدادىر آنجاك من اونا
ايندى يازىق - يازىق باخان اولموشام
اندىكجه كۆنلۈمون درىنلىگينه
عاغلىن ذىروە سينه قالخان اولموشام

بویالی دونیانی، بویاسیز، رنگ سیز
عۇمرون ذیروہ سینده درک ائدیریک بیز
اوندادا قوجالیب دوشوروک آلدن
دویوب یاشاماغا گوجوموز قالمیر
گۆرونور قایدادیر بودا ازلدن
نه‌سه ایتیرمه‌دن، نه‌سه تاپیلیمیر
اۆل لر درک ائده بیلمه‌دیگیمی
دریندن درک ائدیپ، بیلیرم ایندی
اولوب کئچمیشلره یاد آدام کیمی
باخدیقجا بو یاشدا گولورم ایندی
عاغیل حس‌لری بوغاندان بری
کۆنول ده چوخ شئی، اویمور، درد بودور
عاغلین بیلدیکلری، درک ائتدیکلری
منی یاشاماغا، قویمور، درد بودور!
ایندی درک ائتدیگیم، ایندی بیلدیگیم
خوشبخت ائله‌دیمی بیرجه آن منی؟
گولسمده هئچ دئمه ایندی گولدویوم
کۆهنه عمل‌لریمیش یاشادان منی

اوشاق راق، قایغی سیز گونلریم هانی؟

گونلرده جانلی دیر، اؤلسه دیر یلمیر

باش اؤتور، یامانجا... سارسیدیر جانی

آما روحوموزا توخونا بیلیمیر

هرگون تزه اوچوش... تزه بیر آرزو

دولور تزه له نیر اوره ک گون به گون

انسان قوجالدیقجا نه سرریدیر بو

اوره ک جاوانلاشیر آرزولار اوچون

امکانلا آرزوموز ووروشان زامان

روح - عذاب چکندیر، یاش - باریشدیران

داغدا شلاله کیمی

بیر رنگی یوخ، گۆلرین مین رنگی نی سئویرم
بیر گولی یوخ، گوللرین چلنگینی سئویرم
من چیخماغا تپه یوخ، اوجا داغ ایسته بیرم
حیاتی حیات کیمی یاشاماق ایسته بیرم
گۆیده غروب چاغی دا، دان یئری ده گۆزه‌لدیر
حیاتین سئوینجی ده، کدری ده گۆزه‌لدیر
حیات - بیر جیدیر دوزو، بیر دؤیوش میدانیدیر
هر کسی اؤز قدرتی، اؤز جرأتی تانیدیر
اینجی اوزه چیخارمی چالخالانماسا عومان؟
بو میداندا حئییف کی، دایم ائیش آختاران
«آزجا آشیم، آغریماز باشیم» دییه‌نلرده وار
کدرده کی نشعه‌نی، ذوقو آنلامایانلار
حیاتین نشعه‌سیندن، فرحیندن نه آنلار؟
هر کدری سعادت، هر سئوینجی غم ایزلر
اصیل کؤنول هم غمی، هم سئوینجی عزیزلر
تلاطم سیز اوره‌کلر، قووق کیمی، بوش اولور
داییم سئوینج آختاران، داییم غمه توش اولور
دوشمنم، یالتاقلاشیب تپه‌یه داغ دییه‌نه
«بو دونیادا بیر تهر قوی یاشایاق» دییه‌نه

آه، بىر تېھرا!... لغتە بو سۆز ھاردان گلەمە دىر؟
 ياشاماق - ياشاماق دىر! بس بو بىر تېھر ندىر؟
 من دوشمنم، دوشمنم بئلە «اۋلو جانلار»
 گوندن قاجىب ھەمىشە كۆلگە آختارانلار...
 اونلار اورتا يول دوتوب نە «ھە» نەدە «يوخ» - دئدى
 ھاوايا نە «اىستىدى» نە دەكى «سويوق» - دئدى
 اونلار اۋلچوب بىچدىلر، ھربىر شىئى درىندن
 اۋزگەسىنى قورخودوب، ھوركدولر اۋزلىرىندىن
 اونلار قازدان آيىقدى... اونلار ھاوايا باخدى...
 گاه ياغىشا، گاه قارا، گاه قىشا، گاه باھارا
 گاه آخشاما، گاه داکى، سحرە دم دوتدولار
 اۋزلىرىنى دوشونوب، اۋزگەنى اونوتدولار
 سئلردن سس آلدىلار، اۋز سسلرى اولمادى
 ياشادىلار اۋلوتك، نفسلىرى اولمادى...
 گئىدىلر ايش دالىنجا، اورە كلرى گئىمەدى
 گزدىلر... ھنى گزدىلر
 آيىق سسلرىن ايسە تىك اۋزلىرى ائشىتىدى
 بىر كىمەسە ائشىتمەدى...
 آتلىرىنى داشلىغا سالىب سەيرىتمەدىلر

آدلاری کیشی اولدو، عؤمورده بیرجه کره
کیشیلیک ائتمه دیلر
اونلار اؤلنده بئله کیمسه خبر توتما دی
بو سس سیز، کویسوز اؤلوم کیمسه نی آغلتما دی
چوخدان اؤلמוש ظن ائدیر آخی هامی اونلاری
دیری ایکن، ساغ ایکن
اؤز سسی اولما یانین، اؤلومو سس سیز کئچر
مین - مین دفعه اؤلەنین، ماتمی یاس سیز کئچر
قارداش، مین دویغو اؤتسون اوره گیندن بیر آندا
سن قیمیشما گولنده اینله مه آغلا یاندا
آغلا سان هؤنکور آغلا، گولسه ن فقهه چک گول
گولسندە، آغلا ساندا تمام دویسون قوی کؤنول
یاشاماق ایسته میرم سورونوب دیزین - دیزین
ایسته بیرم آن اوجا ذیروهلره من قونام
خفیف ساکیت لیگینی نئيله بیرم دنیزین
اونون قاسیر غاسینا، دالغاسینا وورغونام
قوی دویسون یاغیش منی، بوران منی، قار منی
حیاتین بورانلاری داییم یاشادار منی
ایسته میرم حیاتیم ساکیتجه بیر اوتاقد
گلیب کئچسین لال کیمی

ایسته بیرم دؤیوشم قایالارین باشیندا
دوشمنله قارتال کیمی
باغچاداکی آرخ کیمی اؤتوب حزین نغمه لر
آخماغی ایسته بیرم
سیاح اولوب حیاتا سئیرچی بیر نظرله
باخماغی ایسته بیرم
چاغلماق ایسته بیرم داغدا شلاله کیمی
سپیلیمک ایسته بیرم چؤلله لاله کیمی
دریا اولوب، نهر اولوب، چالخانماق ایسته بیرم
گؤیلرده اولدوز کیمی من یانماق ایسته بیرم
شیغیماق ایسته بیرم باشسیز کولک لر کیمی
بسلنمک ایسته بیرم بوتون اوره کلرده من
آرزو، دیلک لر کیمی
بیر رنگی یوخ، گؤیلرین مین رنگینی سئویرم
بیر گولی یوخ، گوللرین چلنگینی سئویرم
من چیخماغا تپه یوخ، اوجا داغ ایسته بیرم
حیاتی حیات کیمی یاشاماق ایسته بیرم
یاشاماق ایسته بیرم!

ياشاييا - ياشاييا ياشامايان وار

سن بوتون سولاردان قوپ قورو چيخدين
دوزه لر آن چتين ايشين بير آندا
كيم ديه بيلر كي، بير يول كاريخدين
مگر دانيشدين كي، كاريخاساندا...
سوسماقدير آن بويوك سيلاحين سنين
اولمادي هئچ زامان «گوناھين» سنين
بو بويدا دونيادا دئيرم، يقين،
نه اولن دوستون وار، نه ساغ دوشمنين
هئچ كسين شرينه اورتاق اولمادين
هامي نين خئيرينده پايين وار سنين
هر شئي سنين اوچون عادي دان عادي،
هله خئيرتيني گورمه ديك سنين
قلبين بيرجه دفعه قيميلدانمادي
سينه ندن آسيلان داشيميش يقين
خئيره دينمه دين، شره دينمه دين
فرقي يوخ، بير اولسون، يا دامين اولسون
سن بير آلچاقليغا غضبلنمه دين،
باري اوچاليجا خئيرتين اولسون

سَفَرده آرخانا سن دۆنه - دۆنه
 گاه قالدين آرخادا، گاه كئچدين اوْنه
 ايكي اوزون اولدى ساج آپه يى تك
 حمام فرشى كيمي سورتوك اوزونه
 اگر توپورسه لر، دوناز توپورجك
 عشق اولسون نغرتى آچيق دوشمنه!
 قصدى بيلينمه يه ن دوستدان الحذار!
 دوشمنين نغرتى تكاندير منه
 دوستون سويوقلوغو، اوره ك يانديرار
 «دونييا گلمشيك، دولاناك» - دئدين
 آنجاق بير مطلبى، قانا بيلمه دين!
 ياشاماق مقصدى چئوريلن زامان
 ياشايا - ياشايا ياشامير انسان
 ايستى دن، سويوقدان، قورخوب هَس ديه ن
 ايچمه يه سويودا ايليق ايسته يه ن،
 يالانا، بؤه تانا غضبلنمه يه ن
 حاقسىزلىق اوْنونده سوسوب دينمه ين
 آخى ياشاماميش بير انسان كيمي
 دولانميش، سورونموش اوْز معده سيچون
 بئله سى، وطنداش اولايلىرمى
 ايستى لى، سويوقلو دونييا بيرگون؟

قالیله ی (گالیله)

دئدی: - یئر فیرلانیر... اینانمادیلار،
اونلار اونا گولدی، اودا اونلارا
دئدی: حقیقته شوبهه نیزمی وار؟
دئدی: حاق دییهن چکیلر دارا
او دئدی: فیرلانیر، فیرلانا جاق یئر
بونا گولسه نیزده، گولمه سه نیزده
یئردن درس گوتوروب اولنه قدر
مگر فیرلانمیریق حیاتدا بیزده؟
«فیرلانیر» سؤزویله او بویوک انسان
قیردی موهوماتین سرت بوزلارینی
عقلین بالتاسیلا ووردی باشیندان
سیندیردی اوکوزون بوینوزلارینی
میلیون ایل دئدی: قاشقا اوکوزله
چاتیبدیر شهرته، شرفه دونیا
دئدی: یئر فیرلانیر... یالنیز بو سؤزله
تانیدی اوژونو ایلک دفعه دونیا
قالیله ی «فیرلانیر» دییه نندن بری
اوجالدی گویلردن یئرلره باخدی
هر جوره اویدورما، افسانه لری
عقلین آلوووندا یاندیردی، یاخدی

یئر فیرلانیر، دییه، او چکدی فریاد
سۆزونون گوجونو اؤزوده بیلدی
اٹله بیل، بیر آنلیق سوسوب کاینات
بو ایکی کلمه یه قولاق کسیلدی

دئدی: یئر فیرلانیر - قاریشدی عالم
یئر دوردو، فیرلانندی مسجد، کلیسا
دئدی: یئر فیرلانیر، اٹله بیل بودم
تزه دن چکیلدی چارمیخا عیسا...

دئدی: بو حؤکومه اینانیرام من
گره ک دگیشیله دونیانین آدی
دئدی: یئر فیرلانیر!.. بو ایکی سۆزدن
پاپانین باشیندا، گۆی گورولدادی

دئدی: یئر فیرلانیر... بو ایکیجه سۆز
مین بیر سؤال دوزدی «اینجیل»ین اوسته
پاپا عضبله نیب - داغ باساریق بیز
دئدی: بونو دییه ن او دیلین اوسته

دیوانا چکدیلر عالیمی در حال
دونیانى دوشوندی، عشقینی آندی
بؤیوک جوردانونی یانديران تونقال
گۆزونون اؤنونده گلیب دایاندى

مقدس کتابا ال باسیب همان
دئدی: شککیم یو خودور، بو کتاب حاقدیر
آنجا ق دوزو بودور: دئمه سمدہ من
یئر ائله فیرلانیر فیرلانا جاقدیر!
قلبه باخ، عشقه باخ!.. قورخوب اولومدن
او، اوز مسلکیندن گئری دئمه دی
حیاتیم نامینه سورونمه رم من
مسلکیم نامینه اوله رم - دئدی
بشر تاریخینده بلالی انسان
ایکی قطب اؤنونده چوخ دایانیبیر
حاقدان یاپیشانلار گئچیب حیاتدان
حیاتدان قوپمایان، حاققی دانیبیر
قالیله ی! هله لیک کشفین بیر یانا
اونون قیمتی نی عالیملر بیلر
سن حاقدان دئمه دین حیات نامینه
بوندا دیر بؤیوکلوک، بوندا دیر هنر!
بو هنر اؤنونده باش اییرم من
اؤتن زامانلارلا فیکریم اوپوشدو
اولوم ایاغیندا «انا الحق!» دیه ن
منیم «نسیمی» مدہ یادیما دوشدو

غریبه دیر

آراز آخیر فریاد ائدیر
کوره باخمیش بالاجادیر
اما یامان هارای لیدیر

هشیرلیدر

آراز آخیر جوشا - جوشا، داشا - داشا
قاققیلداشا قاققیلداشا
سینه گیر گاه بوداشا، گاه او داشا
آراز آخیر... نریلده یه نریلده یه
«من ده واران، واران!» دئییه
آراز آخیر، کوره چاتیر
بیرله شیرلر

بوردا ایتیر اونون آدی
سوندان سونا آخان چایا
کور دئدی لر
آراز دییه ن هئچ اولمادی
غریبه دیر، غریبه دیر!

احتیاط

جسورلارین دلی قانلبلیغینا شرف نغمه سی

اوخویوروق

م. قورکی

احتیاط سؤزوندن احتیاط لیام

احتیاط - هر یئرده احتیاج اولمور

هر سؤزدن اؤزونو قورویان ایلهام

ایاقدا سورونور، باشدا تاج اولمور

احتیاط گودنده یازدیم کؤنولسوز

ائله سی قلیبلره چتین یول تاپیر

اوره کله جرأتله دئدیگیم هر سؤز

هله قورخاقلادا آسان دیل تاپیر

صنعتین، ایلهامین، عشقین گور سسی

قورخان اوره کلردن نییه گن دوشور؟

احتیاط گودنده، سؤزون گولله سی

همیشه هدفدن کیده رگین دوشور

احتیاط گودنلر، آستا گئدنلر

هیچ سیزی گورمه دیم منزل باشیندا

ای فیکرین اؤنونه داش گیلله دنلر

الی بوش قالدینیز سیز ایل باشیندا

یولو گئده گئده آددیم سایانلار
یولونوز یاریدا نییه سهو اولور؟
آنجا ق جسارتله آددیم لایانلار
یا هر شئی آلیر یا دا محو اولور

احتیاط - بیر تهر باش دولاندرماق
جسارت - یا حیات، یا اولوم آنجا ق!
احتیاط ویرگول دور، نقطه دئیل، یوخ
احتیاط چالاردیر، رنگ اولا بیلمز
دئیرم دونیادا بیر قهرمانلیق
کؤله احتیاطدان دوغولا بیلمز
قورخور جسارتدن قورخودا شکسیر،
اونون اولادی دیر، ایگیدلیک، هنر
آخی جسارتسیر، آخی اوره کسیر
قاپینی دؤیمه میش، هله بیر ظفر

جسارت چتیندیر، احتیاط آسان
قورخو دور آلچالدان، آخی هر کسی
جرات دن قورخمویاق، قورخاق قورخوردان
قورخو - اطاعتین دایاق نقطه سی!

دولاندریم - یوز اولچوب بیر بیچنده من
یا شایا بیلمه دیم بیرجه آن، آنجا ق
من زیان چکمه دیم جسارتیمدن
قورخودان قورخورام، قورخودان آنجا ق!

آنا دلی

دیل آچاندا ایلک دفعه «آنا» سؤیله بیریک بیز
«آنا دلی» آدلانیر بیزیم ایلک درس لیگیمیز
ایلک ماهنی میز، لایلانی، آنامیز اوژ سودیله
ایچریر روحوموزا بو دیلده گیلہ - گیلہ
بو دیل بیزیم روحوموز، عشقیمیز، جانیمیزدیر
بو دیل بیریریمیزله عهد و پیمانیمیزدیر
بو دیل اجدادیمیزین بیزه میراث وئردیگی
قیمتلی خزینه دیر... اونو گؤزلریمیز تک
قورویوب نسیللره بیزده هدییه وئرهک
بیزیم اوجا داغلارین سونسوز عظمتیندن
یاتاغینا سیغما یان چایلارین حدّ تیندن
بو تورپاغدان، بو یثردن
اثلین باغریندان قوپان یانیقلى نغمه لردن
گوللرین رنگ لریندن، چیچک لرین اییندن
میل دوزونون، موغانین سونسوز گئیشیلیگیندن
آغ ساچلى بابالارین عقلیندن کامالیندن
دوشمان اوستونه جومان او قیر آتین نالیندن
قوپان سسدن یارانندین
سن خلقیمین آلدیغی ایلک نفسدن یارانندین

آنا دیلیم، سنده دیر خالقین عقلی، حکمتی
 عرب اوغلو مجنونون، دردی، سنده دیل اچمیش
 اوره کلره یول آچان، فضولی نین صنعتی
 ای دیلیم قدر تینله، دونیالارا، یول اچمیش
 سنده منیم خالقیمین قهرمانلیقلا دولو
 تاریخی واراقلانیر
 سنده نئجه مین ایل لیک منیم مدنیتیم
 شان شهرتیم ساخالانیر
 منیم آدیم - سانیمسان
 ناموسوم وجدانیمسان!
 ملّتره، خالقلارا، خالقیمیزین آدیندان
 محبت داستانلاری یارادیلدی بو دیلده
 «مسکو» ادا پوشکونه هئیکل قویولان زامان
 اونا عابیده قویدی بو دیلده شیروانی ده
 بو دیل تانیتیمیش بیزه بو دنیا ادا هر شئی
 بو دیل اجدادیمیزین بیزه قویوب گئتدیگی
 آن قیمتلی میراث دیر، اونو گؤزلریمیز تک
 قورو یوب نسیللره بیزه هدیه وئره ک!
 ای اؤز دوغما دیلینده دانیشماغی عار بیلن،
 فاسونلو آدابازلار،
 قلبینیزی اوخشامیر قوشمالار، تئللی سازلار
 بونلار قوی منیم اولسون
 آنجاق وطن چۆره گی سیزلره غنیم اولسون

اؤزوموزدن اؤیره تک

ای کؤنول محکم اول کشمکشلرده

چوخدا اؤیونمه کی من عاغیللیم

عاغیلسیز ایشیمی بیلدیگیم یشرده

من ان عاغیللیم، ان عاغیللیم

ییخیلدین؟ قالخ! اینله مه

نه چیخار اینله مکدن، آه چکیب اوف دئمکدن؟

ییخیلماق عاییب دئیل، هامی ییخیلیب دورور...

ییخیلماقین جبرینی یثریمک اونوتدورور

ییخیلیب اؤیره نیری، آیاق اوسته دورماغی،

گؤزوموزو آچاندان

بیر تزه فند اؤیره نیر، ییخیلاندان پهلوان...

دانیشماق اؤیره نیری، دیل توپوق چالا چالا

یثریمک اؤیره نیری بیز ییخیلا ییخیلا...

آرزولاری چراغ تک، یاندیر دوز یولون اوسته

آنجا ییخیلانداندا ییخیل اؤز یولون اوسته

باشقاسی نین چکدیگی ایضطیراب چاتماز سنه

اؤزگه نین ییخلماغی یثریش اؤیره تمز سنه

عذاب چکیجی آلتدا اؤز قلیبنی ازسنه!

اؤزون ییخیل، اؤزون دورا!

حياتى درك ائتمه گين، اصيل يولو، باخ، بودورا!
اي كۈنول سن اۈزۈندە

اوتاغيندا ايله شيب داغدان باغدان يازما گل
سن اۈزۈن ييخيليماميش ييخلماقدان يازما گل
بو دونيانين سيررينى، كيتابلاردان اۈيره نك
آنچاق گلين، حياتى آغريلاردان اۈيره نك
عذابلاردان اۈيره نك

قدیم اولو بابامیز، گوجونه گووه نیرکن
مغلوب اولوب مین کره، عقلینه گووه نیرکن
همیشه غالیب گلیب اۈزۈندۈن گوجلۈره
اۈزۈایلە بیر، بو کۆهنه، بودردلی دونیایدا
او کمالا یئتیرمیش

انسانین عاجیزلیگی، عاغلینا گۈچ گتیرمیش
زمانین یوللاریندا، چوخ ائدیرمیش، ائتمیش او
بو دونیادا چوخ شئی، اۈزۈندن اۈیره نمیش او
سئوینجین معناشینى، اۈیره تسین غملر بیزه
اۈیره تسین بو حیاتی یانلیش قدملر بیزه

ساری داخما

دوستوم ل. ر. کۆرنیل اف

بالاجا بیر داخما... اگری دیره کلر
دوغولموش، یاشامیش فتلی (فتحعلی) بوردا
بؤیوبور چوخ زامان، بؤیوک اوره کلر
کیچیک داخمالاردا، دار داخمالاردا
قارانلیق داخمانین دار باجاسیندان
دوشدو ائل، اوبایا بیر ذرره جیک نور
غریبه گلمه سین بودا، چوخ زامان
ایشیقلی فیکیرلر، ظولمتدن دوغور
بالاجا داخمادان بیر آز اویاندا
دورور خان سارایی ... تضاده بیر باخ
ایشیقلی سرایدان ظولمت آخاندا
قارانلیق داخمادان نور آخدی آنجاق
خان اؤز دؤورانینی سوردو خان کیمی
فتلی درد چکدی گنجه به گوندوز
گله جک ایللره ارمغان کیمی
خاندان سارای قالدی، فتلیدن سؤز
خاندان سارای قالدی ... خاندانمی قالدی؟
هنر کیمین ایدی؟ آد کیمین، اولدو؟

دووران کول اوفورور چوخ زامان گۆزه

دئدیک «خان سارایی»

منیم بوسۆزه اعتراضیم وار

تیکدیرن خان ایدی، تیکن صنعتکار

سارایین دیواری، داشی خانیندی

اۆلمز صنعت ایسه، یارادانیندی

خان کی دورا بیلمز صنعتکار لا تن

بیری تیکدیره ندير، او بیری تیکن

ایشیقلی سارایلار یارادان انسان

باشامیش، یاراتمیش ظولمت داخمادا

بۆیوک فتلی لر آخی چوخ زامان

دوغولموش، بوی آتمیش ظولمت داخمادا

تزه‌لیک

صابر رستم‌خانلی یا

بیر رنگلی ساعاتلار، بیر رنگلی گونلر

چوخ قوجا گؤستریر بیزه دونیانی

ای دوغان آل گونش، آچیلان سحر

تزه بیر خبرله بزه دونیانی

تزه سؤز، تزه روح بیر احتیاجدیر

خیالا، دویغویا، اوره‌گه، گؤزه

آجدیر، قولاقلاریم یامانجا آجدیر

تزه بیر خبره، تزه بیر سوزه

شعریمه سؤزومه باخیرام هردن

گؤرورم مطلب‌ده، سؤزده کؤهنه‌لیب

چیخماق ایسته‌یریم بو قلیب‌لردن (قالب‌لردن)

گؤرورم، شعریده باشقا جور قلیب؟

گؤزلریم یولدادیر... عؤمور چوخ گوده‌ک

ایمانیم، گومانیم، نه گلمز اولدون؟

دئسه‌م دیل‌آلشار دئمه‌سم اوره‌ک

دیلمین اوجوندا دئییلمز اولدون

هر گون ايسته بيرم قاييم دۇيولسون
غايه مدير، عشقيمدير بو گومان منيم
گونش پنجره مدن ايچهري دولسون
ايسته ييم بويلانسين قاييمدان منيم
آچيلسين باغلاردا تزه گول چيچك
تزه ليك گتيرسين، تزه ليك يئنه
آچان گول تزه دير، آنجاق نئيله يك
رنگى ده كؤهنه دير، عطريده كؤهنه
هر سئوهن اوزو، تك سئوير، ياخشى باخ
هر آشان، ذيره نى اوزو تك آشير
سئوگى ده قوجا دير، گورورسن آنجاق
هر سئوهن اوره كله او، جوانلاشير...
يئنى ليك هوسى! بو ائله غم كى
كؤنول دويدوغوندان ال گؤتورمه يه
ائله بير تلاطم ايسته بيرم كى
دونيا سيلكه لنه، تزه دون گييه
ال آچدى اوز توتدى، مين ايل يئر، گويه
او صفير گؤيلردن گلمه دى جواب
جوانلىق گتيردى قوجا اولكه يه
بير گونون ايچينده قيزيل انقلاب!

انقلاب - حرکت، انقلاب - حیات

انقلاب ظولمتده چیراغ یاندریر

دونموش فیکیرلری دوشونجه لری

انقلاب یئنیدن دالعالاندریر

نفرتیم، غضیم سیغمیر حددینه

عصب تئلریمی چکیب تاریمما

انقلاب ایستهرم، انقلاب یئنه

شعریمه، حیسیمه، دویغولاریمما

شلاله! شلاله ایسته بیرم من

یالچین قایالارلا دوش دوشه گلسین

کؤنلومده گولله نن، دونان، لیلله نن

کؤهنه دویغولارلا دویوشه گلسین

انقلاب ایستهرم! دامارلاریمدان

آخان قیزیل قانیم ترسینه دؤنسون

بو کؤهنه دونیامیز قوی زامان زامان

منیم گؤز لریمه تزه گؤرونسون

سؤالیمیز یوخسا...

شبهه قیقلینا، سؤال لار، آچار

کیمی نی آچانماز کیمی نی آچار

سؤال لار اؤنونده دایانیب انسان

سیرلر دونیاسینا یول آچیر کمال

هر داشین، هر داغین یارانیشیندان

ایلکی ده سؤالدیر، سونودا سؤال

شیش داغلار سؤالدیر، گئن دوزلر جواب

گئجه لر سؤالدیر، گوندوزلر جواب

چیخیب آختاریشا اوچور خیال لار

هر بؤیوک اوچوشون دایاغی یثردیر

عقلیدن فیشقیران مین مین سؤال لار

گئرچه یه آچیلان پنجره لر دیر

سؤال لار اؤنونده چوخ دونموشوخ بیز

سؤال باغبریمیزی چوخ یاردی بیزیم

هله شاگیرد ایکن جوابلاریمیز

دؤنوب قیمتیمیز اولاردی بیزیم

معلم ایملایا سؤال قویاردی

دارا چکر دیلر سوال لاییزی

بیزیمده نه قدەر سورغوموز واردی

جوابسیز قویدولار سؤالیمیزی

سؤالى سۇال لادىللەندىر مىرم
مىندە جوابسىزام اودا جوابسىز
ايندى مىن ھىچ كىسە سۇال وئرمىرم
اۋزومە وئىرىم اۋزومە آنجاق
ايندى بو دونىايا قىل و قال لارىم
نە بىر سۇال وئىرى، نە جواب آلىر
اۋزومە وئردىگىم اۋز سۇال لارىم
حياتىن اۋزو تىك جوابسىز قالىر
سۇالدىن تور آتدىق اولدوز، آيا
ظولمتى ايشىقا چئوئىر اونا لار
سۇالىمىز بوخسا اگر دونىايا
نە اۋزوموز وارىخ نە دە دونىا وار

آختارما

دويدونمو گولوم قاردا سازاخلاردا باھارى؟
اۈز دۈۈرەنە باخ گزمە اوزاخلاردا باھارى

باخ گۆيدە آيا، فھم ائلە قلىبىندە گونش گۆر
آرزونلا يارات بوز تىك اوتاخلاردا باھارى

كۆنلۈندە باھارجلۈھسى بوخدورسا ناحققدىر
آختارما نە باغلاردا نە داغلاردا باھارى

سلام اُزبکستان

وطن وار
هارداسا بودمده
دریادا وطن وار
واردیرسا کؤمکسیز
فریادا چاتان وار
دونیادا آلانندان
اؤلجه ساتان وار
آتش اؤز اؤزونندن
بیردن بیره یانمیر
بیرشئی بوجهاندا
ایزسیز و سبب سیز
بیهوده یارانمیر
واردیرسا یارانمیش
مطلق یارادان وار
وارسانسا... اؤزونندن اؤلجه آتان وار
دونیا قورو بیرسس غم چکمه یه دیمه ز
یوز یوز ایتن اولسون
مین مین ده بیتن وار
شکر ائیلییه لیم کی بیزلردن هم اؤل
هم سونرا وطن وار

دونیادن اگر حورمت اوموب نشعه دیله رسن
اؤز قلبینه باخ، ظلمتی بوغ، نفرتی اؤلدور

گول دورسن اگر باشقاسینی سنده گول رسن
گولمک دیلگیندیرسه اگر اؤزگه نی گول دور

بیلدینمی نهچون اویله گولوب باغچادا گوللر؟
گول گولدی کی گولسون اونو گۆردوکده کۆنوللر

دئییرم بلکه‌ده

چؤلله‌ره دوزلره قیروو دوشه‌لی
سوسورگور چشمه‌لر، سوسور داغ، دره
سوسورام - ائله‌بیل ساری شوشه‌لی (شیشه‌لی)
گۆزلوکدن باخیرام بیچنک‌لره
هارایلی هشیرلی یال‌لار یاما‌جلار
دومانا بورونوب، بوخویا دال‌دی
دئییرم بلکه‌ده یاشیل آ‌غاج‌لار
قیشین دهشتیندن قورخوب سارال‌دی
دوزولدو قاتارا دورنا دسته‌سی
آرانین اللری اوزولدو داغدان
یاشیل آ‌غاج‌لارین قالین کؤلگه‌سی
هارداسا گیزلندی قورخوب سویوخدان
سسی حزین لشدی بولاخ‌لارین دا
پاییز باش‌دان باشا دوشونجه، فیکیر
چیلپاق آ‌غاج‌لارین بوداخ‌لاریندا
غریب یووالارین گۆزو یول چکیر
آتیلان نئجه تئز اونودولورموش
وطنده، یووادا، غریب اولورموش
داغدا جیغیرلارا دوشن خال نه دیر؟
چالیب قامچی سینی گۆیده یئلله‌دیر
چیرپیر خزللری خزان یئللری...

چۆللر ساچلارينا خينامى قاتمىش؟

ياشىمىز زامانلا نىجە اويوشدو

منىم سئوگىلىمىن پايىزا چاتمىش

خينالى ساچلارى يادىما دوشدو

دۇورانى باشلانير غمىن، محنتىن

يازين نوراغىنى داغيدىر پايىز

هم انسان عۇمرونون هم طبيعتىن

كمالا يئتىشن چاغى دىر پايىز

يامان غنىميدىر زمان انسانىن

آرزونو خيالدان اومان انسانىن

دونيانىن دردىله دولان انسانىن

كۆكسونو بوشالدىن آهى دىر پايىز

اوچماق ایسته بیرم

اوچماق ایسته بیرم، من، ائله اوچماق
قاناد وئرمه سه ده طبیعت منه
قوچماق ایسته بیرم، دونیانی قوچماق
وئردی بو آرزونو محبت منه
محبت قاناددیر گزیر هر یئری
اولمایان قدرتی او وئریر بیزه
گؤزله گؤرونمه یه ن درینلیک لری
محبت گؤستریر گوزلریمیزه
محبت اوؤزومو درک ائدیم دییه
منی یئردن آلیب قالدیریر گؤیه
اوچماق ایسته بیرم یالنیز ذیروه دن
سئیر ائدیم بوگونو، اوئن چاغلاری
او قده ر اوجالیم، یوکسه لیم کی من
گؤرمه ییم یئرده کی خیردالیقلاری
اوچماق ایسته بیرم آرزو دالینجا
اوؤزومو سسله ییم، های وئرین منه
خیالدان اوتایا من اوجالینجا
یئر منه دار گلیر، گؤی وئرین منه
اوچماق ایسته بیرم، عصب لریمی
عصرین اوؤزکؤونده چکیب تاریم
اوچماق ایسته بیرم، درد سریمی
درمانا یئتیرن ناغیل لاریم

ساتقینلیق

«سهل سومبات^۱»، ساتا بیلدین

نه بی نه یه، کیمی کیمه؟

تک اولسایدین هئچ آدینی توتمازیدیم

میکروب کیمی اله نمیسن تاریخیمه

بابک لرین سینه سیله یول آجدیغی

ذیروه لره چاتماق اوچون

دره گئچدیک، تپه آشدیق

بو یول لاردا نئچه نئچه «حمزه» لرله

سومباتلارلا قارشیلان شدیق

ساتقینلارین حيله سیندن، نئچه کره

تاریخ ائندی ذیروه لردن دره لره

بو حيله گر خیانت لر

تاریخیمین نئچه نئچه واراغینی

لکه له دی، قارالادی

بیر ئولکه نی یارالادی، نئچه یئره پارالادی

۱- خلق قهرمانی بابکی دوشمن الینه وئره

منه آچیق دوشمن دییه، بیر دوشمنین
ایچی ده بیر، چؤلوده بیر
ایچینده کی نفرتینی
اوزونده ده او گیزله تمیر
نییه قورخوم بو دوشمندن؟
بو میداندایا او یا من!
او دوشمندن قورخورام کی، ایچینده کی ظولمتینی
غضبی نی، نفرتینی، اوزونده کی گولوش ایله اؤرته بیله!
سهل سومبات!
یول لاریما دیبیرلتدین
خیانتین ایلک داشینی، اوزونده کی گولوش ایله،
سن آختیدین
بیر ئولکه نین گؤز یاشینی
بو گولوشله خیانتین زهرینه بال قاتمیسان
بو گولوشله آنامیزی آغلانمیسان
سن همیشه یانیمیزجا هرله نیرسن
ساغیمیزدا سهل سومبات، سولوموزدا سهل سومبات
جان آتیریق ذیروه لره، یولوموزدا سهل سومبات
او سومباتدان توره یه نین
سویی سومبات، هویی سومبات
دیلی منیم، الی غنیم
قازیر منه قویی سومبات

گاه قوزئىدن، گاه گونئى دن
باش قالديران يئل كيمى سن
نامردليگين يول يولداشى، كيشى ليگين غنيمى سن
يوز قيزيلا، بير «ساغاولا»
ساتا بيلدين كيشى لرى
اوزون سويله، آلدىقلارين
ساتد يقينا ديه ردими؟
آلدیغينا آرزولارين گۆیه ردیمی؟
قیزیل گئتدی، «ساغاول» ایتدی
اوزون اولدون، خیانتین
تاریخیمین کوره یینده، دامغا کیمی دورور آنجاق
گو جونه باخ،
عصریمیزه چاتدی سسی
ساتیلانین بویوک لوغی
ساتقینلیقین درجه سی!
دوشدو گلن عصرلره، خیانتین بوز کؤلگه سی
نئچه نئچه سهل سومبات، باش قالدیردی او کؤلگه دن
سسی گلدی او ئولکه دن بو ئولکه دن

سهل سومبات

دونن ماسکان، گولوش ایدی، بوگون نه دیر؟

گلیریده، چیخاریدا، مایاسیدا ماسکاسیدا

بیلمه جه دیر، بیلمه جه دیر!

سنی چوخدا قینامیرام

ساتقینلیغی، وقتین اوزو، هنر سایدی

مگر ساتقین اولاردیمی، اگر آلان اولماسایدی؟!

بلی عَصَبیہ م

منہ عصبی سن دیہن، دوز دئییر
منیم نقصانیمی دئمک ایستہ بیر
سۆز آتدین - کۆنلومده قوپدو زلزله
بیلمه دیم نه زمان چیخدیم اوزومدن
توخوندون کۆنلومه اوسته لیک هله
دئییر سن لال اولوم قیشقیرماییم من؟
دمیر، دمیردی کی توخونسان اگر
اودا جینگیلده یهر، اودا سسله نر
من کی ایستہ میرم بیر اوره ک سینا
عصبیه م چونکی هیجانیم وار
هارداسا بیر حقین تاپدانماسینا
من دۆزه بیلمیرم ایستی قانیم وار
منه بیگانه دیر سویوق قانلی لیق
هر شئیہ اۆز اۆلچوم، اۆز تره زیم وار
سنین غرضی نین منہ دخلی یوخ
منیم اۆز گۆروشم، اۆز غرضیم وار
دئه نئجه اود دوتوب آلیشماییم من
فیکیرسیز مسلک سیز اۆلو جانلارا؟
بلی عصبیه م، هئچ چکینمه دن
منیم عقیده مه توخونانلارا

دونیایا گلیمیشم آنلایام، قانام
آنلادین، اوره گین اود دوتوب یانار
بلی عصیه م چونکی انسانام
منیم نفرتیم وار محبتیم وار
قوزویا دا بلی، قوردا دا بلی؟
دئیرسن اولماسین باخیشیم منیم؟
نقصانیم بودورسا اگر - دئمه لی
آنجا ق ناخیشیمدیر یانلیشیم منیم

ندا - سؤال

بئلىنى دىك توتوب، ندا جواندىر
همىشه قوجادىر آبرى بئلى سؤال

جوان ائله بىلىر هر شئى عىاندىر
قوجا ياخشى بىلىر، دونيا بىر خيال

ندا اشاره سى! سن دىك داياندىن
اؤزونو هر نه دن قدر تلى ساندىن

سؤال اشاره سى! باخمادىن گۆيه
ايلىدىن، تورپاغى درك ائدىم، ديه

یاخشی باخ دونیا یا

دوستوم آذر اوچون

دونیا منیمکیدیر، دئدیم، گنج ایکن
قالماز گؤزلریمده بیرجه آرزو، کام
دئدیم: بو دویادا یاشامارام من
دونیاننی اؤزومه حئیران قویماسام
گزدیم اؤلکه لری من آددیم، آددیم
حسرتله بویاندیم هر اؤتن چاغا
اٹله حئیران اولدوم، مجال تاپمادیم
دونیاننی اؤزومه حئیران قویماغا
هر گولده چیچکده مین رنگ مین بویا
هر دویغو کؤنلومه مین شفق چیلر
دونیادان گئده نلر قوجا دونیا یا
حئیران یاشادیلار، حئیران گئتدیلر
بیر وخت آییلدیم کی گون اولوب گئجه
ایمدن چیخاننی، الیمده بیلدیم
دونیاننی اؤزومه حئیران ائدینجه
من اؤزوم دونیا یا حئیران کسیدیم
یاخشی باخ حیاتا، ای گولوم، چاشما
داغدان آرانا باخ، آراندان داغا
چالیش بو دونیادا، یاشا
چالیشما
دونیاننی اؤزونه حئیران قویماغا

چکی سیزلیک

قانادی یوخسادا، یارانیشیندان
همیشه اوچماغا جان آتمیش انسان
اوچموش داغدان داغا، یوخولاریندا
اوچماغا امکانی اولمایان زمان
اوره کده گیزله نن نه سیرریدیر بو؟
بلکه فیطرتده دیر اوچماق آرزوسو
همیشه دوشونن، آختاران انسان
داییم اوجالیغا جان آتمیش نییه؟
بلکه، قورتارماقچون، آغیرلیغیندان
دوشمک ایسته میشدیر چکی سیزلییه؟
فکراً ده، معناده بیز اوجالاندا
دردیمیز، قایغی میز آز اولور بیزیم
دونیوی یوکلردن آزاد اولاندا
سانکی چکیمیزده آزالیر بیزیم
اوچوروخ هاوادا کپنک کیمی
نئجه ده خوش گلیر یاشاماق بیزه
هرشئی ماهنی کیمی، گول چیچک کیمی
فوسونکار گؤرونور گؤزلریمیزه

ائله کی آیریلدی قایغیلاریندان
معه دن یوخاری دوشونور انسان
آغیرلیق گئندیمی، چکی ایتدیمی،
انسان قاناد آچیب اوچور روح کیمی
کوچه لر، دۇنگه لر، ائولر دیوارلار
دۇشه مه، تاوان، ائوده کی بوجاقلار
هر شئی هندسه دیر، اؤز حدودی وار
چیخماق ایسته ییرم بو حدودلاردان
چیغیرماق ایسته رم من بو آرزومو
بوتون قولاقلارا، ائشیتسین هامی!
جیزگی لرایچینده بو دنیا، بو بئر
هر جیزگی نه ایسه حدی دیر آنجاق
جیزگی لرایچینده روح عذاب چکیر
روح ایسه جیزگی دن، قالیدن اوزاق!
او دور کی گؤیلره باخاندا انسان
روحو آزاد اولور بئر حدودوندان
گلین جیزگی لری کؤنولدن سیله ک
حدودسوز گؤیلره باخاخ دینجه لک

گۆیده نه اولچو وار، نه سرحد، نه خط
گۆیده حدودسوز دور روحوموز قدەر
حدودسوز، چکی سیز روحوموز البت
حدودسوز گۆیلرده دینجه له بیلر
گۆیلر جذب ائله بیر اوره گیمیزی
ایسته ریک خیال لا قوشا اوچماغی
اوجالماق ایسته ریک آنجاق یئر بیزی
باشقا بیر جذبیله چکیر آشاغی
عۇمروموز بویونجا بو خوش آرزودان
قورتارا بیلیمیریک... نه سن، نه ده من
چیخماق ایسته ییریک، یثرین، هر زمان
بیزی یثره چکن جاذبه سیندن
بس چیخان اولدومو؟ تک - تکدیر هله
دونیا قایغی سیندان آزاد اولانلار
گۆیده کوسمونوتلار، یثرده عشق ایله
یاشاییب، دونیا یا حئیران قالانلار
عشقیدیر ائشیدن، عشقیدیر گۆرن
عشقیدن آیری سۆز تانیمیرام من
بیز عشقین جذبیله چیخیریق یالنیز
یثرین ده ابدی جاذبه سیندن

پیادا، سرنشین

باخدیق بیز همیشه قاباغا، اؤنه
بویلاندی صاباحا بو گوندن ایللر
بیر نفر وارمی کی سؤیله سین منه
نئجه گلیب گئچدی عؤمرونن ایللر؟
یایین بورکوسونده، قیشین قاریندا
هامی نین قیسمتی بیر اولمور تعیین
عؤمرون آیری، آیری دولایلاریندا
کیمی پیادادیر، کیمی سرنشین
پیادا گئچمیشم من بو یول لاری
کؤمگی اوموشام ایاقلاریمدان
قلبیمین اودیلا شاختانی، قاری
اریتدیم عؤمرومون ایلک چاغلاریندان
یانیمدان ماشینلار، قاتارلار اؤتوب
منه ال ائدیلبیر پنجره لردن
اونلارین باشیندان، یاغیش قار اؤتوب
گؤیلرین آلتیندا ایسلانمیشام من
سرنشین یول گئتدی، یولدان خبرسیز
بیلمه دی بو یولدا کله - کؤتور وار
آنچاق پیاده نین خبر - اترسیز
آلتیندا ایز آچدی گئتدیگی یول لار

یول اۆزو آپاردی سرنشین لری
یولدا نه ایز قالدی نه ده توز اولدی
آنجا ق پیادلار گوردو دونیانی
سرنشین دونیادان خبر سیز اولدی
سورعتی نه قدەر یئه بین اولسادا
سرنشین منزله دولاما چاتدی
داغلارین باشیندان آشدی پیادا
یولو کسه گئتدی، یولو قیسالتدی
یولو اۆزو آچان ذیروه دن کئچر
یولو یول لا گئده ن داغدان گئن گئچر
قوشور آی آیا، دولور ایل ایله
مطلبی عینی دیر بو یاریشین دا
غریبه دنیا دیر، سرنشین ایله
پیادا گۆرۈشور منزلیل باشیندا
عۆمور یول لاریندا «راحت» گئده نلر
ذیروه لر باشینا اوجالا بیلمز
تکرلر اوستونده دیییرله نلر
چاتدیغی منزله بند آلا بیلمز
بیری تکر اوسته گتیریلدیه
بیرینی گتیرن ایلاقلار اولدی
بیری بو منزله کیراکش ایسه
بیری بو منزله صاحبکار اولدی

واختیندا

«عومرون اوزون اولسون!» دئدیلر منه
گلن کی گئده جک یا تنز یا دا گنج
بو عومور کیمسه یه گره ک دئییلسه
منیم اوزومه ده گره ک دئییل هئچ
گره ک بیلر لرسه دونیادا سنی
بیر گوز قیر پیمیندا اوتوشرا یلر
اٲله کی ایتیر دین گره کلیگینی
عومورده اوزانار سونسوز لوخ قده ر
اوصانیب، یورولوب یاشاماقدانسا
مین دفعه گوزه لدیر چوخ اترکن اؤلکم
دونیا یا یوک اولوب یاشاماقدانسا
دونیا نین یوکونی چکرکن اؤلکم
حیات منیم اولسون!، او قول، من حاکیم!
ذیرویه اوجال سین حیاتین یولو
اؤلومدن قورخما یان دئه کیمدیر، دئه کیم؟
معناسیز یاشاماق اوندان قورخولو!
یاشاماق هوسی، منی اوجالدار
گره کلی گورنده عمل لری می
باراما قوردونا چوخ حسدیم وار
اؤلور اوز ایشینی قورتاران کیمی

مین ایل یاشاساندا دویانماز اوره ک
اجلدن قاچماز سان، گله جک بیرگون!
واختیندا! واختیندا اوله سن گره ک
عشقینده ابدی یاشاماق اوچون

من اۆلەندەن سونرا...

من اۆلەندەن سونرا دونیا داغیلین
ساغ ایکن اۆزۈنه سن بیرگون آغلا -
دئدین، اوتانمادین

والله اوغولسان

بودونیا سنین دیر بو قانا جاحلا!

هئچ دئمە باشلانیر، بیتیر سنین لہ
دونیانن اۆلی، حیاتین سونو
بیز هاردان بیلە یدیک دونیانن بئلە
او «گونش» باشینا دولان دیغینی؟
سن بودونیا اوچون دئییل، ایشە باخ
دونیا سنینچونموش، سنینچون آنجاخ!
حیات - کیمی اوچون بیر یوخو، رۇیا
کیمی یوخودا دا یانار یاخیلار
سنین آنان اۆلسون، آقوجا دونیا
گۆر نئجە «غیرتلی» اوغول لارین وار
اۆزگە یە قیمایب، اۆزۈنه قییب
گلە جک عشقینە داییم یانانلار
دونیانن اۆزۈنه بورجلو سانماییب
اۆزونو دونیا یا بورجلو سانانلار

یاشاییر یارادان، دونن، بوگون ده

صاحباحین گونشی دوغماز دوننسيز

بیر ائو تیکمیسنسسه، کریپجلرینده

یاشار اللری نین ایستی سی سنسيز

بیر آرخ چکمیسنسسه بو دونیادا سن

سویون نغمه سینده سسلنه جکسن

دوشونه بیلمه دین سن اوزاقلاری

سنین گئجه ن گوندوز، قیشین یاز اولدی

هره اؤز قلبینده آشدی داغلاری

درین دره لره ائنن آزا اولدی

گوزگوسویم من...

ظلمتده یاتان برق ووران بیر اوزویم من
کۆنلومده یاتان بیر کیتابین اؤن سۆزویم من

یوخ، آچمامیشام من هله اؤز کۆنلومی آشکار
من، من دئیيلم بیر اولو فیکرین اؤزویم من

عشقیم، مرادیم هر گۆزه هر یثرده گۆرونمز
قلبیمده چاتیلیمیش اوجاغین توستوسویم من

ایچدین منی باغچاندا گولوم بیلمه‌دین آنجاق
یوز یوز بولاغین داغداکی بوللور گۆزویم من

حسرتلری، ظلمتلری فیکریمده اریتدیم
مین مین گئجه‌نین گئج آچیلان گوندوزویم من

بختیم منیم اؤز یاریما یار اولسا نه دردیم
سؤیله‌ردیم او وقت کۆنلومون اؤز گوزگوسیم من

جهیز

گلین کۆچن قیزلاریمیزا نظامی نین «خمسه» سینی

جهیز وئره ک (بیر مکتوبدان)

گلین بابا نظامی نین، اۆز روحو تک، اۆز سسی تک

آتا بابا اوجاغی نین نفسی تک

بیز «خمسه» نی

ار اتوینه کۆچنلره جهیز وئره ک

بلکه دوداق بوزورسونوز،

بوجهیزه ای آتالار ای آنالار

بوجهیزده بیر حکمت وار

خالچادا وئر پالازدا وئر

کورسوده وئر دولابدا وئر

نه اولار کی

کۆکوموزدن خبر وئرن، بیزی بیزه تانیتدیران، کیتابدا وئر

سن دئدیگین جهیزلری قوی ایشله تسین، گرہ گیدیر

من دئدیگیم جهیز ایسه، بد ایاقدا، کۆمگیدیر

اوکیتابلا قدیم قدیم

اوجاخلاردا توستولنن، عصریمیزه آخیب گلن

روحوموزو بخش ائدیریک بالامیزا

بیز دنیهریک کؤچن قیزا:

شره دوشسن آج «خمسه» نی

خلاص ائدهر «خمسه» سنی

«خئیرله شر» داستانینا پناه آپار

گۆره جکسن شر نه قدهر حکم ائله سه

بودونیا دا خئیرده وارا! گۆره جکسن

اؤل سوسور حقیقت ده، عدالتده، بیله جکسن

شرین گوجو حیلده ده سه، خئیرینکی عدالت ده

شر خئیرین گۆزلرینی کور ائيله دی

بو ظولمیله، اؤز عؤمرونو، شر اؤزونه گور ائيله دی

عدالتین سوسدوغونو گۆرسن اگر

باتما غمه، باتما یاسا

باشین اوسته شر قیلینجی شاققیلدا سا

شر قالخانی قالدیرما سن

ال گۆتورمه اؤز خئیر خواه عملیندن

«خمسه» دئیر:

ظولم حؤکم ائدهر حق آییلمز شر خئیری کسه بیلمز

حقى بوکمه قورخویا سن، «خمسه» سنه اؤیره دیرکی

وردیشینی هنر بیلن لؤغالارا، فیتنه کیمی درس وئره سن

بو کیتابدان اوخو، اؤیره، سن لیلی نین وفاسینی
بیزیم اولو ننه لرین، دؤزومونو، جفاسینی
بیل کی سنده بیر یووانین دیره یی سن
باجار قیزیم
لیلی کیمی، شیرین کیمی، سئومه یی سن!
ثروت اوچون، زینت اوچون
باشلار کسب قان تۆکدورن، شاهلار شاهی اسکندری
حق اؤنونده دیز چۆکدورن، اولوشاعیر
نوشابه نین دیلی ایله سنه دئییر:
یاشا، آنجاق بیل نه اوچون!
سنین موخته قازاندیغین بو عؤمور، گون
اؤزو ثروت، اؤزو دؤولت!
بو ثروتین دیهرینی آنلامادان
خرچله یه نه، بو ثروتین خئییری نه؟
عؤمورده بیر تیجارتدیر - بیلمه لیسن
نه یی آلدین، نه یی ساتدین
قیزیل وقتی خرچله دیکجه، سن ایدراکین گؤیلرینده
هانسی قیزیل قاتا چاتدین؟

ساتیب عۆمور ثروتینی، داش، قاش آلان - یازیق انسان

بو آل وئری باشلاياندا اودوزو بسان

بو روحيله بیز بؤیودوک

نظامی نین فضولی نین حکمتیندن عبرت آلدیق

بو حکمتدن، صداقتدن، بو غئیرتدن، سخاوتدن

مایا توتدو جوهریمیز

گلین لره جهیز وئره ک، بو جوهری، بو روحو بیز!

قارا زورنا

الاکسرە اتحاف ائدیرم

قهقهه یله شاققیلدادی قارا زورنا
اوچوب گلدی قاتارینا، قاتاریندان آیری دوشن بالا دورنا
بو سس دوشمن قولاغیندا، بیر قهقهه بیر گولوشدو
غنیمیمه دیوان توتان، حدودلاردان چۆله آتان
اوغوز بابام یادا دوشدو
سسلندیمی قارا زورنا، داماریمدا قان اوینادی، نغمه لندی،
اوره گیمه اود چیلندی
دده لرین آت چاپدیغی گئنیش دوزلر
لپه لندی
آلا داغدان، آغری داغا یاللی گئتدی
تاریخیمی یارادانلار - اولو بیلر، اولو خانلار
بامسی بئیره ک قیلینجینی بیلؤیله دی
اولو سویوم سوی سویلادی، سۆز سؤیله دی
مشعل یاندی قالالاردا
آلاچیققلار توسولندی تالالاردا
دده م قورقود ساز کؤکله دی
خان بایاندور کؤهله نینی هؤروکله دی
یاد ائللی نی حدودلاردان اوزاقلارا، سوروکله دی

قارا زورنا! مایا توتدون
دوشمن اوسته قیلینج چکن غازان خانین
نعره سیندن، هاراییندان
اؤز سسیمسن، نفسیمسن
نسیم کیمی سن اسیرسن
عصرلرین اوتاییندان

بس بو نئجه گولوشدو؟

م.ع. صابیره

وطن اوچون آغلاماق

سنین پایینا دوشدو

گۆردویون، ظولمت گئجه

ائتیتدیگین، سوئوشدو

آغاجدا بوداخ قورو

بودانانلار هوئوشدو

گولدون بو ضیڈیته

بس بو نئجه گولوشدو؟

ظولوملر عدالتی

ایتیردی ایلیم - ایلیم

انسان حق، حقوقو

ایاق آتدا بیر کیلیم

گوناھکار، ایتیهامچی

گوناھسیز سا موتهیم

آشاغی نین حقینی

یوخاریلار بؤلوشدو

گولدون بو موصیبته

بس بو نئجه گولوشدو؟

بالالارین ائوده آج
ایچین، چؤلون احتیاج
سن چۆره ک ایستمه دین
سن عدالت ایسته دین
«من گۆیده کی گونشی
دانا بیلیمیرم» دئدین
قودوز ایتلر اوستونه
دۆرد طرفدن هوروشدو
گۆلدون بو فلاکته
بس بونئجه گولوشدو؟

اسارتین آغریسی
قلبینی داغلا بیرکن
هر سطیرین، هر سۆزون
جهالتله دۆیوشدو
اوره کده آغلا بیرکن
سن گۆلدون جهالتله
بس بونئجه گولوشدو؟

دۇزوم

عقىل، قوزو كىمى ياتان بىر دىنىز
كۇنول بىر فېرتېنا، كۇنول، بىر طوفان
نئىجە زەلەم گىئىر، نئىجە بىلسەنيز
دىنىزىن ساكىتچە اويوماسىندان
كۇنول دىللەندىمى - قورتارىر دۇزوم
خېرىم اولماير اۇزومدىن منىم
دۇزوم - كۇلەلىكىدىر، نۇكرچىلىكىدىر
نئىجە زەلەم گىئىر دۇزومدىن منىم
اورەگىن ايستەگى رنگ رنگ، قات با قات
ياشاير قايداسىز، ايستەدىگى تىك
عقىل دۇزوملۇدور، اورەك دۇزومسوز
ياشاسىن دۇزومسوز ياشايان اورەك!
دۇزوم، باشدان باشا عذاب، شىكايت
اۇزون دئە، بودورمو ياشاماق مگر؟
دۇزومەك آزادلىق، دۇزومەك اسارت
بىر گونلۇك آزادلىق بىر عۇمرە دگر!

قوشما

بره‌یه چاتمامیش یولو ایتیردین
اُوو تانییاسان ایزیندن گره‌ک
-کۆلگه‌نین آلتیندا دولاناق - دئدین
ایگیدین کۆلگه‌سی اوزوندن گره‌ک
دانیشدین همیشه اۆزگه آدیندان
اۆز آدین، اۆز سۆزون چیخدی یادیندان
بسدی یارالاما قول قانادیندان
قوشودا ووراسان گۆزوندن گره‌ک
دئدین گله‌جکله یاشاییرام من
گۆرمه‌دیک، هله‌کی سن یول اوسته‌سن
اگر گله‌جیه اوچماق ایسته‌سن
مؤحکم یاپیشاسان بو گوندن گره‌ک

ناراحات اولاندا

زمانین دولانباچ پیلله لریندن
گئچمک ایسته بیرم گئچه بیلیمیرم
ناراحات چیرپینان دونیامیزدا من
نئجه راحت اولوم، نئجه، بیلیمیرم؟
دینجلیک، راحتلیقدیر منیم دوشمنیم
بولودلار اوستونه ای کؤنلوم شیغی!
آلیر دینجلیگیمی الیمدن منیم
کؤنول ساکیت لیگی، جان راحتلیغی!
راحاتسا، نه یانیر، نه قانیر اوره ک
نئجه باشا ووروم بیلیمیرم، گونو...
اٹله بیل سینمده، دایانیر اوره ک
آخی ائشیتیمیرم دویونتوسونو
ناراحت اولاندا چیخیب اؤزوندن
قلبیم قولاغیمدا توپ کیمی گورلار
اوندا بیلیرم کی، یاشاییرام من
اوندا بیلیرم کی اوره گیم ده وار
طوفانسیز اوره کلر، دورغون گؤل کیمی
سویو تزه لنمز، دیبی لیلله نر
ناراحت اوره کلر داشقین سئل کیمی
هر داشین اوستونده بیر جور دیلله نر

ایچیندن اویولوب قلییم دؤیونسون
یاریشا چاغیرسین داشتین سئللری
تزه بیر ماهنیلا سئل کیمی هرگون
اویاتماق ایسترم یاتمیش چؤللری
دیپی گؤرونمیهن عومّان گؤسترین
باش وورووم کشف ائدیم درین لیگینی
منه عذاب وئرین، اضطراب وئرین
دادیم سعادتین شیرین لیگینی!

بیزلری حسرت

اوستاد شهریار

چکدیک، چکیریک بیزکی یوز ایلدن بری حسرت
دؤندردی قارانلیق لارا گوندوزلری حسرت

اوستاد منه شعريله سلام گؤندره بیلدی
کیم قویدو یانان گؤزلره اود گؤزلری حسرت؟

«بیر خلقه عدالت!» دییه دیوانه چاغیرسین
آهلاردان اویانمیش یانان اولدوزلاری حسرت

شعیریمده کی شیمشکدن اود آلمیش دلی کؤنلوم
بیر شیمشکه دؤندهردی ظریف سؤزلری حسرت

صابیر دئدی: «بی غئیرت اولور آغلایان انسان»
تاریخده زیون ائتدی عملسیزلری حسرت

اؤز حقینه بیگانه اولان بختیار اولماز
چاپمیش تالامیش داییم دلسیزلری حسرت

همقافیه دیر آدلاریمیز، شهریار اوستاد
انصافمی آیرسین بو قدەر بیزلری حسرت

اوخشارلیق

بیر زمانلار، اوزوم کیمی، بیر داغ ایدیم
اوز معدنیم واردی منیم، اوز چیچگیم
اوز چمنیم واردی منیم
شالاله یدیم،

اوز یاتاغیم، ال قولوما داردی منیم
اولدوز کیمی، اوز ایشیغیم واردی منیم
تک اوزومه بنزه بیردیم
اوز باهاریم، اوز نوباریم
هئچ کیمسه یه، یوخدو منیم بیر اوخشاریم!
بس آرادان نه گئچدی کی
اوز اوزومو دانان اولدوم؟

دامجی کیمی داماں اولدوم
بیرجه سؤزلو گئرچک ایدیم

نئچه سؤزلو گومان اولدوم

بیر قراردا دامجی - دامجی هئی دامیرام
اونا، بونا اوخشاسام دا، تک اوزومه اوخشامیرام
بو اوخشارلیق بو عینیت چمنینده
من اوزومو ایتیرمیشم، کاریخمیشام
ایندی دؤنوب اوزوم اوچون داریخمیشام، داریخمیشام

تا پماجالار

حقیقت بیلیریک بعضاً یالانی

بو ندیر؟ اوزومو تانیمیرام من؟

ان بویوک نفرته لاییق اولانی

ان بویوک سئوگیله سئویرییک بعضاً

بیلیرم، بو آغ دیر، بو بۇز، بو ساری

دویورام، قارانی آغ گورورگوزوم

گئچیریب سوزگجدن بو تضادلاری

باش آچا بیلیمیرم اوزومدن، اوزوم

بعضاً ایسته مه دن، قصد سیز، غرض سیز

بیر خطا دا چیخیر اوز الیمیزدن

سونرادان نئجه ده اوتانیریق بیز

دونن بیه نیلن عملیمیزدن

کیمدن کمک اوموم، کیمه های وئیریم؟

اوز اوزه دایانیر دویغولاریم دا

اویاقکن درک ائده بیلمه دیکلریم

منه آیدینلا شیر یوخولاریمدا

گورورم انیرییک بیز آلا داغدان

یوروشدور... داغیلیر گزیون قوبه سی

گلیر قولاغیما، گلیر اوزاقدان

بیر قوپوز نغمه سی، بیر قیلینج سسی

بو ندير؟ من هارا آلا داغ هارا؟
عصرلر آدلادی عؤمرون بیر آنی
منی آپاریمیش چوخ اوزاخلارا
داماریمدا، آخان، بابامین قانی
بیرده گؤرورسن کی یامان دولموشام
بهانه گزیرم بوشالماق اوچون
بیرده گؤرورسن کی ساکیت اولموشام
ان گؤزهل گونودور بو گون عؤمرومون
بیر آنین ایچینده قانین قارالدی
یامان سوستله شیرم کئف - داماغ اوسته
بیردن اوړه گیمی بیرجه سؤز چالیر
قالدیریب قویورام داغی، داغ اوسته
اصلانی پیشیگه اسیر ائله یه
پیشیگی اصلانا دؤنده رن ندير؟
ایچیمده آلیشیب، منه «قالخ» دئیهن
بس سونرا اوتوردان هانسی قووه دیر؟
انسانین بطنیده نه لر وار نه لر؟
اؤزونو آنلاماق چتیندن چتین
بو سیرلی دویغولار، بو بیلمه جه لر
بئرموت^۱ بو جاغی نین سیریندن درین!

نه دیر قولاغیمدا جینگیلده ن سس

منی گاه اندیرر گاهدا قالدیرار

هله طبیعتده سیری بیلینمز

نه قدهر دولاشیق تاپماجالار وار

یار باقلارین آغاجدا کی نغمه سی

اوره ک آچیر، شن شن اؤتور، چاغلابیر

خزل اولوب ایاخلارا دوشنده

حزین حزین اینیلده بیر، آغلابیر

يامان سيخير گئجه منی

ایللر قدهر اوزون چکدی

بو اینتیظار گئجه‌م منیم

اومیدیمین گؤزلرینی

شوبه‌لرله سورمه‌له‌دی بو غم منیم

بو گئجه‌نین بیر عؤمرونه

حسرتیمدن، نئچه نئچه عؤمور قاتدیم

بیر دیلکدن مین دیلگه کؤرپو آتدیم

آخ بو گئجه صوبحه قدهر

نه‌لر، نه‌لر، اولاییلر؟

بیر دیله‌ییم، گونش کیمی، پنجره‌مده گوله‌بیلر

ایتگین دوشن تک قارداشیم گله‌بیلر

غافیل بومبا بیر شه‌ری یئر اوزوندن سیله‌بیلر

او بومبانین بیر نئچه‌سی آتیلارسا

یئر کوره‌سی باشدان باشا اوله‌بیلر

هر شئی، هر شئی، اولاییلر

میخی میسمار ائلییه‌ن وار

گئینمیشم من گئجه‌نی

يامان سيخير گئجه منی

داریخیرام هارا قُوروم

بو حسرتی، کدری من؟

اینتیظارین بیر گونونده قوجالمیشام

ایکی گۆزده بورج آلمیشام، گۆزله بیرم سحری من

منیم اوچون

سحر یولدا قالا بیلر

بو آندا جاگله بیلر

دوغولما میش اوّله بیلر

هر شئی، هر شئی، اولای بیلر

میخی میسمار ائلییه ن وار

هاردان گلیب، هارا گئتدیم

هئچ بیلمه دیم بونه یولدو

بیرگنجه نین اینتیظاری

بیر عؤموردن اوزون اولدو

بو اینتیظار، بو حسرتمیش

بلکه منیم، اؤز طالعیم، اؤز قده ریم

«آچیل» دئدیم آچیلما دی آل سحریم

او مید گولدو پنجره دن، گون یثرینه، دان یثرینه

اوره گیمدن ایشیق دوشدو، او میدیمین گۆزلرینه

دئدیم! وقتین آخاریندا گئجه گوندوز سیلسیله دی
بو گئجه‌لر، لاپ نه قدهر، اوزون اولسا
سحرلره حامیله دی
میخی میسمار ائلییه ن وار...

کۆک گۆزه گۆرونمور
تورپاقلار دادیر
جوهری اوزونده،
سؤزو نغمه‌سی
یارپاقلار دادیر

پااوزالار

دانيشدين، دينله ديم، نه يامان اولدو

سوزلردن داها چوخ دانيشان اولدو

كلملهلر، جوملهلر آراسينداكى

اوزون سوكونتلار

دايان! هر سوكونتدا نئچه فيكيير وار

ائله دانيشدين كى، گوردوم بير آرا

سوكونتو ايشيقدا، سوزو كؤلگه ده

جومله سونونداكى پااوزالارا

بير ديلين لوغتى سيغار، بلكه ده

گئجه‌نین ساغلیغینا

«گۆی اوزو دامار دامار

گۆیدن یئره نور دامار...»

بئله گۆزله گئجه ده

داغ دا، داش دا، قایا دا

گئجه دن حیات اومار

باشیمیز اوستونده آی

اوستوموزه نور چیلر...

گئجه‌نین یاخاسیندا

قیزیل، قیزیل، دویمه‌لر

گئجه لال دیر، گئجه کار

آنجا ق مین بیر گۆزو وار

بو گۆزلرله گیزلیجه

گئجه باخیر گۆر نئجه

گئجه کئچیب یاریدان...

هارا تله سیرسینیز؟

یاتماغامی؟ ... بیر دورون

گئجه‌نین ساغلیغینا قدح‌لری دولدورون!

گئجه ده دولدوروبدور نوردان اؤز باده‌سینی

گئجه ده نغمه‌سینه

قوی قاتسین، جینگیلده‌ین قدح‌لرین سسینی!

یاتماق دا نعمت ایسه ... قوی اوّل گئجه یاتسین!

گئجه نین جلالینا تسلیم ائدیپ اوزونو
داغ دا، داش دا، قایا دا
یوما بیلیمیر گوزونو
بس انسان نئجه یاتسین؟
بوخ، بوخ! گلین یاتما یاق
آرزولار دونیاسینا، قانادلانسن قوی اوره ک!
عومور چوخ اوزونمو کی، اونوندا یاریسینی
بیز یو خودا کئچیره ک؟
اونسوزدا تورپاغ آلتدا یاتا جاغیق دو یغوسوز
مین ایللر، میلیون ایللر
بو سیرلی گوزه لیگی دویمایا جاق کونول لر...
گلین، گلین، یاتینجا او قوروجا یئرده بیز
هئچ اولماسا یاتما یاق بئله گئجه لرده بیز!
ای کونول!...
ائله بیل کی سن داغلارین باشیندا
اوجالان بیر قایاسان
سن اوزونو، گوزونو
هئچ بیر زمان یوممایان
بیر سیلدریم قایاسان!
گئجه لر یاتماق اولار...
چالیش کی، سن چالیش کی
حیاتدا یاتما یاسان!...

سۆکون چپرلری

هرکس اۆز باغینی تئز چپرله‌ییر

«چپردن بویانا منیم‌دیر» دئییر

سۆکون چپرلری، داش حصارلاری

گۆزلر اوزاقلارا زیلله‌نسین باری

کۆنول اوتاقلارا سیغارمی تکجه

او گره‌ک آتلانا داغدان، دره‌دن

باخماق ایسته‌ییرم، گۆز ایشله‌دیکجه

اوزانان او گئیش اوفقلره‌ من

توتما‌یاق چیچگین، گولون یولونو

اونلارین کۆنلونو داغ، داغ ائتمیه‌ک

طبیعت آزاد دیر، گلین بیز اونو

حصارلار ایچینده دوستاق ائتمیه‌ک

نرد تاختا اوستونده صدف زر کیمی

خانه‌لر ایچینده اویناما‌یاق بیز

او گئیش، او سونسوز اوفقلر کیمی

بؤیوسون، اوجالسین اوره کلریمیز

سۆکون چپرلری داش حصارلاری

گوزلر اوزاقلارا زیلله‌نسین باری

قوجالار

چنه ال اوستونده، ال چوماق اوسته
قوجالار ايله شیر تین باشلاریندا
سینه بایاتی لی، کونول شکسته
عومور وارقلا تیر یاددا شلاریندا
یاشیدلار کؤچ ائدیپ، جوانلار ایشده
تک تنها اوتورماق، سون عاجلاری
حیاتین امانسیز یالقیز لیغیندا
توتور اللریندن، ال آعاجلاری
یوموب گؤزلرینی دوشونور اونلار
دورور گؤز اؤنونده اؤتن زمانلار
یئرده چوخور آچیر چوماقین اوجو
سونونجو حد دینه دیره نیب عومور
دونیا دان آلدیغی، دونیا یا بورجو
نه ایمیش؟ دوشونجه نین سونو گؤرونمور
چوماقین اوجونا تیکیپ گؤزونو
اونلار ساعاتلارلا اوتورار بئله
فیکیر بیر گمی کی بیلینمیر یؤنو
چیرپینیر چیخانمیر آجاق ساحيله

اونلار دوشوندو کجه بوشالار، دولار
فیکرین نه سونو وار، نه ده اولی
دوققازلار باشیندا بیزیم قوجالار
دوشونجه هئیکلی، فیکیر هئیکلی!
اؤللر دییه ردیم اونلار بو قدهر
بئکارجا اوتوروب داریخمیر مگر؟
کیتاب اوخویاردیم داریخماقچون
اونلارین یئرینه اولسایدیم اگر
بیر قالین کیتابمیش هر عؤمور دئمه
اوخوماق ایسته سن یوم گؤزلرینی
بئکار دئیلمیشلر، اوره کلرینده
اونلار اوخویورموش اؤز اؤزلرینی

او اؤلدو بیردن بیره
سؤندو حیات ایشیقی
گؤزونده کی گیلر
قولوندا کی ساعاتسا
ایشله ییردی هله ده

ياخين اوزاق اولدو

اويناما قارشىمدا «مدىتى»
چۇلون بىرسۇز دئير، ايچىن آيرى سۇز
ظاھىردە آختارما سن لياقتى
ديوار تئز اوچولار آخى تىلمىسىز
اگىنىندە «دوبليونكا» قولوندا «سيكو»
اليندە دىپلمات، گۇزوندە چىشمىك
مدىت اولدو، نجىبلىك اولدو
سنىن دوشونجىنلە بو بزه ك - دوزه ك
صيفتىن دگىشیر سنىن آن به آن
مىن دونا گىرىرسن، بىرگون ايچىندە
آدىنى يازماغى بىلمە يەن بابان
اصل مدنى ايدى كوركون ايچىندە
كوركوموز دولاندى بوتون دونيانى
اولدو دوبليونكا وطنه دۇندو
كوركه گولديووموز زمانلار هانى؟
آدىنى دگىشدى، گۇزەل گۇروندو؟
بابان سنىن كىمى دىلىندە دئىل
قلىپىندە ياشاتدى عشقى، نىتى
بابان سنىن كىمى چۇلوندى دئىل
ايچىندە داشيدى مدنىتى

یاخین اوزاق اولدو، اوزاقلار یاخین
اۆزگه نین «کشفینی» تئز قانان اولدون
کورک کیمی مغزینی ساخلایانلارین
دگیشه ن آدینا آدلانان اولدون
دبلر گلیب گئدیر، دگیشیر تئز تئز
هر فصیل دگیشه ن هاوالار کیمی
ایچی زنگین اولان، اۆلر، دگیشمز
چۆلدله کی هاوایا بیرجه قصدینی
بۆیوکلوق آدینا دبلره قوللوق
بنزهر سۆز قومونا او مطلب دئییل
اما ختیر خواهلیق، مردلیک، یاخشیلیق
مطلب دیر، عمل دیر، ایشدیر، دب دئییل
غربین سس کویونه سولانییر آغزین
اونودا دویمورسان... گۆرورم سنی
غربی ده دویاردین، اگر دویسایدین
«یاخان دوگمه له» نی «اوزون دره» نی
دبلرین اؤنوننده دئییل، آی بالا
سن فیکیر اؤنوننده، سجده قیل، دیز چۆک
قوللوق ائت بیر فیکره، تک بیر آمالا
بودور مدنیت، بودور بۆیوکلوک!

«اثلتون» دان، «دئمىس» دن دانىشمىن منە

گۆردوم ددەنە دە بىلدىگىن يىتر

بىلمەك مدنىت دئىلدىر ھلە

منە ذاتىنداكى عقلينى گۆستر!

چو خداكى چۆلوموز ايچدن اۋندە دىر

سون ظفر، ايرەلى گئچمكدە دئىل

انسانلىق، انسانين عمليندە دىر

تاخدىغىن «فيرمئنى» چىشمكدە دئىل

رنگىلە دونيانين اۋز آھنگىنى

كىم دگىشە بىلمىش؟ رنگ، ائلە، رنگدىر!

اصىل مدنىت، ايچىن رنگىنى

چۆلون بوياسى ايلە گىزلىتمە مكدىر

دونىادا ان بۇيوك بىر سعادتىر

طاماھا گۆز يوموب، نفسى اۋلدورمك

بۇيوك نجىبلىكدىر، مدنىت دىر

بورجونو حقىندن، ايرەلى گورمك

بؤیوک آرزولاری خیال می سایدیق؟
خیال دونیا ایله طرازدی قارداش
آرزو قانادیندا بیز اوچماسایدیق
دونیانین اؤزوده اولمازدی، قارداش،
گروه‌نک، اویونک، بو حالیمیزا
دونیادا بورجلو دور خیالیمیزا

بیر آنین ایچینده دگیشیر حالیم
سیخیلیر اوره گیم...
نییه؟ - بیلیمیرم
رنگدن رنگه دوشور، طبعیم، احوالیم
اما نییه‌سینی دییه بیلیمیرم
قاتی ظولمت دوشور کؤنلومه بیر آن
بیردن ایشیق دوشور، بیلیمیرم نییه؟
بیردن اوره گیمده قول - قولایاتان
دویغولار دؤیوشور... بیلیمیرم نییه؟
سیز دئیین، سیز دئیین، بیرهم یا ایکی؟
یوخسا دویغوم قدر یوزه‌م، مینم من؟
هاردان گلدیگیمی بیلیمیرم کی
باش آچا بیله‌یدیم اؤزوم، اؤزومدن؟

قوشما

بولود اؤتدو هاوا ائندی هاوا یا
داش، تورپاغین دیل آچدیغی زامان دیر
گول عطیرلی، گول آرزولو باهارین
قاری قیشلا دالاشدیغی زامان دیر
یا ز یولدادیر... تاماشا قیل مشقینه
بو او یوندا آرزو سونه، عشقی نه؟
بیر باهارین، مین دیلگین عشقینه
کؤنول لرین فال آچدیغی زامان دیر
علویه^۱، چوخ اوتورما اوتاقد
سندن کوسر داغ دا، داش دا، بولاق دا
قوش دیمدیکلی دوگمه لرین بوداقد
بیر بیرینه ال آچدیغی زامان دیر
ای بختیار چاغلا بیرسان بینه دن
سئلر کیمی، سولار کیمی، دئه، ندن؟
ممد اصلان میصر اعلارین سینه دن
دوداقلارا یول آچدیغی زامان دیر

۱- یازیچی «علویه بابایف»

گئجه لر، کؤنلومه اولدوزلار یاغیر

یاتماق ایسته میرم سحره قده ر،

آچماق ایسته بیرم صوبحو گؤزومله

گئجه لر، گئجه لر، اوزون گئجه لر

باش باشا قویورام اؤزوم، اؤزومله

گئجه دن کؤنلومه اولدوزلار یاغیر

گئجه لر بیلینیر خئییریم، شریم

منیم مکتبیمدیر، کیتابلاریمدیر

گئجه لر اؤزومدن اؤیره ندیکلریم

گوندوزون عشقینه گئجه دولماسا

یؤنؤنؤ، یولونؤ نه بیلر سحر؟

منی من ائله دی

صبریمدن قیسا

دلی حسرتیمدن اوزون گئجه لر

بلکه

حقیقت اوممادیم مین اوزلو بلکه دن
انکارلا تصدیقین آراسی بلکه دیر
یالانین، دوغرونون، بوتؤو و گۆزه لدیر
گئرجگین یاریسی، پاراسی، بلکه دیر
گاه شوبه، فیتینه، اینامین آزماسی
گاه اومید نورونون بالاجا سیزماسی
گاه آجی گئرجگی یالانا یوزماسی
حقیقت اوزونون قاراسی بلکه دیر
شوبه لر، ازهلدن دوشمنی گۆزومون
آرزویا چاتیشدیر، میوه سی دۆزومون
مینهدده آلیشان کهربا اوزومون
شیره سی - شراب دیر، غوراسی بلکه دیر
اویماسین یوخویا شیرینجه یوخولار
اویانین آرزوسو، پوچ اولار، یوخ اولار
مردلرین یا «هه» سی یا داکی «یوخو» وار
نامردین، قورخاغین، تانریسی بلکه دیر
ایناما قوریانام، عینادا قوریانام
اینامین وئردیگی قانادا قوریانام
قانادیم وارایسه، حیاتا قوریانام
بو حیات عشقینین هاراسی بلکه دیر؟

خیالین قوجاگی...

خوشدور هر زمان

او، آنا قوینو تک ایستی، مهربان

دیلک لر توتوشدو

آنجا ق یانمادی

دیلک لر نه یامان، دیلک لر دیلر

بیر یئرده بند آلیب یووالانمادی

یئنه خیالیمدا بینه لندیلر

خیالا سیغینیپ، عشقه گووه نسن

قیشدا دا اوخشایار، باهار، یاز سنی

خیال، بیر جنت کی صاحیبی سن سن

هئچ کس او جنتدن قووانماز سنی

غزل

منزیل اوزاقدا، یول دولاشیق، عؤمروموز قیسا
مقصد بقیندی، قصدی دولایلاردا چاشماسا

عقلیمدن هئچ نه گؤزله میرم، آرزوم هؤنکورر
حیسین مرامی دالغالانیب یولدا جوشماسا

گئتدیکجه مقصدیم نییه مندن اوزاقلاشیر
اولماز شیرینلیگی سنه، سندن او قاشماسا

یالنیز مرامدان آشما دی کار، بيلمیشم بونی
مین - مین مرامه بیر اولو عشقین قاریشماسا...

بختیندن اینجی، وقتینی ای بختیار، اگر
وقتین الیندن آلماغا، وقتین چاتیشماسا

عۇمور يولوم، ايچيمده كى ووروشلاريم

مبارزه، طالعيله ياريشلاريم

قده ريمين يازيلارى، آلنيمداكى قيريشلاريم

كاش اونلارى يوزان اولالا!

تزه سيني، ايسته ييمجه يازان اولالا!

توتوشموشام، چاخماق يوخدور آليشماغا

قاينا بيرام تپه ريم يوخ، نه جوشماغا، نه داشماغا

اوره گيمين سۇزلرينى، اوبا اوبا دانيشماغا

دده قورقود تيمثاليندا اوزان اولالا

بير غريبه يوخو گوردوم، ايسته ييمجه يوزان اولالا!

بیری وارمیش، بیری یوخموش

تەنەم ناغیل دانیشاردی:

بیری وارمیش، بیری یوخموش...

ر. بشیرلی

بیری وارمیش، بیری یوخموش

اۋن سۆزودور ناغیل لارین

سون سۆزودور ناغیل لارین

بیری وارمیش، بیری یوخموش

بیر دۆولتلی کیشی وارمیش

او سونسوزموش، نیاز اوچون

ثروتینی کاسیبلارا پایلایارمیش

یاشاماقچون ثروتی وار، اولادی یوخ

اوچماق اوچون سماسی وار قانادی یوخ

بیری وارمیش، بیری یوخموش

بیر کیشی نین یاشاماقچین

بوگونوندن صاباحینا، اومیدی یوخ

قوشا قوشا اولادی وار

اوچماق اوچون، سماسی یوخ، قانادی وار

بو دونیانین قایداسی دیر

ساپانین وار، داشین اولماز

ایشتیهان وار، دیشین اولماز

توم بیر یانا، قوم بیر یانا
 اله نیریک غلبیرده بیز
 آخی، ایکی سعادتیی، گورمه میشیک بیر یئرده بیز
 بیر ی وارمیش، بیر یوخموش
 بیر شاه اوغلو، بیر چوبانا مؤحتاج ایمیش
 بعضاً اولور بیز بیلیمریک
 دئمه گومان گلیمیه ن یئر
 دردیمیزه علاج ایمیش
 گاه سئرچه یه داش آتیریق
 یئره دوشور، توراج اولور
 گاهدا ایستی پیلوووموز
 اؤنوموزده اوماج اولور
 بو میثال لار، بو مثل لر
 ائله، بئله ناغیل دیمی؟
 بس بونلاری دوزوب، قوشان
 اوره کدیمی، عاغیلدیمی؟
 هر نه دیرسه، ائله، بئله ناغیل سایاق
 هنریمیز وارسا اگر، بو سؤزلره اینانما یاق:
 بیر ی وارمیش بیر یوخموش
 بیر ی آجمیش، بیر ی توخموش
 نه گوئی وارمیش، نه یئر وارمیش
 اما بیزیم دونیامیزدا، بئله بئله ایشلر وارمیش

سن هاردان بيله سن؟
(بیرسؤالین جوابی)

نریمان حسن زاده یه

سن هاردان بيله سن نه چکیرم من
پاییزام، ای عؤمرون ایلک باهارلیسی
سن هاردان بيله سن، ندن بيله سن
یوخدور بو دونیادا سندن وارلیسی
دومان تک داغلارا چکیلن منم
بوداقلار اوستونده قوش تک دینن، سن
پاییزدا یارپاغی تۆکولن منم
عؤمرون یاز چاغیندا چیچکلنن، سن
ایللریم خرجه نemiş، عؤمور گۆده لمیش
سنین یول گئده سی چوخ ایللرین وار
منیم اوره گیمده باش باشا گلیمیش
کؤوره ک دونیالاردان نه خبرین وار
دئیرسن اوجاغین کؤزو منم، من
سن سه توستولنن خاطیره لر سن
آنجا ق خاطیره می؟ سهوین وار سنین
داغدان خبرسبز دیر آراندا کی لار
بیرده اونوتما کی توستولنن
تزه دن توتوشوب آلیشماسی وار
سن هاردان بيله سن، سئودا آنلاری
غنیمت پایی دیر تۆکنن عؤمرون
سیسقا بیر بولاغین، سون دامجیلاری

داها شیرین اولور تشنه لر اوچون
سن هاردان بيله سن آخشام شعله سی
نییه آینالاری آلوولاندیریر
سن هاردان بيله سن بولبولون سسی
نییه سون باهاردادا اوره ک یاندیریر
آرتیر زمان زمان، وقتین قیمتی
آرزو مین هوسده، اورک تلاشدا
سن هاردان بيله سن گوزون لذتی
قلبین آغریسینا دؤنور بو یاشدا
سئوگی یاش تانیمیر - قلبینی یاندیر!
یاناراق یاشاسان، یاش دوشمز یادا
سئوه، دوخسانیندا هله جواندیر
سئومییه ن قوجادیر اوتوزوندا دا
اوره ک آلیشیرسا، گوناھکارمی یاش؟
سئوه نی قیناما، سئوه جک، سئوه ن!
یاش ایله اوره گی دئییل آقارداش
بوش ایله دولونو چکویه قوی سن!
بیر عؤمرو ایللرله اؤلچمک دوز دئییل
عؤمورله ایللری اؤلچه سن گره ک
حیسینه، قلبینه، دینه نه دئییر
بو دویان، بو یانان، آلیشان اوره ک
یاشارکن، حیاتی سئویرم
نه غم
اؤلنده اؤلومله سئویشه جه یم...

باہار حسرتی

لغت اوخو یوردوم یاغیشا، قارا

باہارچین داریخیب کوکس اوتوروردوم

باخدیم بوداقلاردا تومورجوقلارا

ایلیب دیینده بنؤوشه گوردوم

جومدوم اوتاغیما...

من چوخدان بری

یازیردیم...

سینه ده لالدى دویغولار

باغلایب قاپینی پنجره لری

یازدیم: «خوش گلمیسن باہار، آی باہار!

گل، گل اوره گیمی دیله گتیر سن

دولسون اوره گیمه ایلیق نفسین

شعیریمده نغمه لش، سطیر - سطیر، سن»

شعیر بوردا بیتدی...

«بوندیر؟» دئدیم

چالیشدیم آردینی یازا بیلمه دیم

کونول ترپنمه دی، کونول دینمه دی

باہار سؤزلریمده نغمه لنمه دی

بیردن قولاغیما گلدی باغچادان
بولبولون جه جهی، بولبولون سسی
هله آچیلمايان گولون عشقینه
باهاری سسله بیر اونون نغمه سسی،
بو سسین اودونا اریب، آخدیم
قاپایب دفتری باغچایا چیخدیم
بوزومتول هاوادان گوردوم کی، دن - دن
چیلپاق بوداقلارا اله نیر، باهار
دویدوم کی بولبولون جه جه سسیندن
ایندی اوره گیمه چیله نیر باهار
اونون سسینده کی یانقی نه دیر، نه؟
بو حزین نغمه ده نه سه دئییر او
گولو وصف ائله میر، گولون عشقینه
حسرت نغمه لری بسته له بیر او
بولبول وصف ائله میر، بولبول آغلا بیر
اونون چون نغمه سی، سینه داغلا بیر
قلمی یثره آت ای کونول دایان
یانقی سیز نغمه یه، نغمه دئییلمز
اؤزو آلیشمايان، اؤزو یانمایان
نغمه لر، بیر قلبی یاندیرا بیلمز

باھاردان، نه دئسین، نه دئسین بوگون

باھار حسرتیله یانمایان اوره ک؟

سۆزومو باھارا چئویرمک اوچون

اؤزومو حسرته چئویرم گره ک

سئویرم هاوانین توتولماغینی

او، گونش دوغاجاق، او، گونش آنجاق!

سئویرم قیشیندا سرت اولماغینی

ایستی یای دوغاجاق، ایستی یای آنجاق!

سئویرم نفرتین لاپ سون حدینی

او، سئوگی دوغاجاق، او، سئوگی آنجاق!

سئویرم ظولمونده مشقتینی

عدالت دوغاجاق، عدالت آنجاق!

تاپماق - ایتیرمک

بیر ائیش وار، سونوندا
هر دیکین، هر یوخوشون
یثره بیر ائتمک ده وار
اوچوشوندا هر قوشون
بو یوللار دولای، دولای
فیکیرلر قوشون، قوشون
دولاشیریق دونیانی
الده دمیر بیر عصا، ایاقدا دمیر چاریق
بیز تاپدیقجا ایتیریر، ایتیردیکجه تاپیریق
گاه سویا باش ووروروق
گاه قاجیریق بیز اودا
تاپدیقیمیز قدهر ده
ایتیریریک دونیادا
سوندا سئوینجه دؤنور
چکدیگیمیز عذابلار
اودوزدوغوم - عؤمورلر
قازاندیقیم - کیتابلار
نئهره نی چالخامادان
سود چئوریلیب یاغ اولمور
نه ایسه ایتیرمه دن
نه ایسه تاپماق اولمور

هر گلیری، چیخاری

چکیر میزان، تره زی

چکدیگیمز هر صفا

بیر جفانین عوضی!

قازانجین ایکی اوجو

هم خئیری هم بلاسی

یوللارداکی قضالار

سورعتین اوز بهاسی...

اضطیرا بسیز بیر فرح،

اڈیتسیز بهره یوخ

حیاتین قیمتی

بیز اولومه بورجلویوق

کۆنول دویماز سئوینجی

اونا طولوم اولماسا

حیات بیزی بئزدیر

اگر اولوم اولماسا

گاه سویا باش ووروروق

گاه قاچیریق بیز اودا

تا پدایقیمیز قده ده

ایتیریریک دونیادا

داغدان آشان گون

گنجلشمک ایسته دین...

تاپدین علاجی

خیصلتین دگیشدی، بئله دئییلدین

احسن!

آلتمیش ایله آغاران ساچی

بیرگونون ایچینده قارالدا بیلدین

ساجینی قارالتدین

یاخشى، بس سونو؟

همیشه قالانماز قیلینجدا قیندا

سن آغ ساچلارداکی زحمت نورو نو

بوغدون نیتی نین قارانلیغیندا

قارالدى جیغالى او بورما تئلر

گنجلشه بیلدینمی؟ سن بونو سؤیله

رنگیله اؤزگهنی آلداتدین، یئتر!

آلدادا بیلدینمی اؤزونو، سؤیله؟...

کیشى یه نه گره ک، یاراشیق، بزه ک؟

یاشین کیچیلمه دی اؤزون کیچیلدین

بزه گین، دوزه گین کارا گلدیمی؟

ساجی نین رنگینی دگیشه بیلدین

قوجالیق گنجلیگه دگیشیلدیمی؟

بىر يول وار: ايره لى!

مومكونمو گئرى؟

چوخو ساچ آغار تدى بو سئودالاردا

قايتارا بىلسه يدىك رنگله ايللرى

بويى تاپىلمازدى دوكان، بازاردا

آلتمىشدا يورغالىق؟ چتىندىر چتىن!

كؤسؤيۈن تزه دن آلولانماسى

گولونجدو سنىن تك آتدان دوشه نىن

اۈزونو يئنه ده آتلى سانماسى

سؤنن بىر آغاجىن توستوسو نه يمىش؟

داغدان آشان گونون اىستىسى نه يمىش؟

هله سؤنمه سه ده عشقىن، هوسىن

«سوناسى اوولانان گؤلسن» قاداسى!

گولونجدور، گولشده يىخىلان كسىن

مغلوب اولدوغونا اينانماسى!

سن ايندى اۈزونله ياريشمالىسان

وقت ايله گولشمه بو قوجا، سىنده

زمانىن حؤكمويله بارىشمالىسان

بونو اىسته سنده، اىستمه سنده...

باشقا جور یاشاماق

کاش دؤنوب تزه‌دن اوشاق اولایدیم
عؤمرومو باشقا جور یاشاردیم، دئدین
عؤمور یوللاریندا آتدیغین آددیم
سهو اولوب، او سنی آغریدیر یقین
یانلیش آددیملارین، سن دئمک بوگون
دردینی چیکرسن!... بو درده آلفیش
سنین کی اولماییب دئمک اؤز عؤمرون
نه ایسه عشقینه آلولانیبمیش!
هر یاشدا باشقا جور دؤیونور اوره‌ک
باشقا جور یاشاماق، خوشجا بیر آرزو!
سهوینی آنلاماق! دردینی چکمک
ایکینجی بیر عؤمره برابر دی بو!

اولو دونیانین

شوبه نین، گومانین آغیرلیقیندان

اییلر، دیکلمز بئلی دونیانین

ائله کی الیمیز چاتدی گئوچرگه

دییه ر تیکانینا گولو دونیانین

سئوگی، حقیقته گئدن دوغرو یول

بو یولدا هر درده، غمه حاضیر اول

ایلده، نئچه دفعه، گونده نئچه یول

بولانیر، دورولور سئلی دونیانین

سنه «جان» «جان» دئییر دنیا هر آندا

بیرجه چیرتما ایله سن داش قیراندا

خشیل داشا دؤنوب دیش سیندیراندا

یامان توپوخ چالیر دیلی دونیانین

سئوینجین نشعه سی بیزی چاشدیریر

کده ر، حقیقته قاپی آشدیریر

بیزی زامان زامان اولولاشدیریر

محنتی، ذیلتی، اولو دونیانین

مردلیگه چاغیریر بوگون هر کسی

دریسی سویولان شاعیرین سسی

اوزاق عصرلردن گلیر نفسی

دیری دونیامیزا، اولو دونیانین

اؤز دونیام منیم

جراحی عملیانا آجماق ایسته یین

حکیمه عاشیق وئیسئل بئله دئمیشدیر:

«گؤزلریم آجیلا جاق اولسا منیم

اؤز دونیام بیخیلیب گئدر

بو نا راضی دییلم»

قضادن، قده ردن هله اوشاقکن

گؤزلری توتولدو عاشیق وئیسئلین

گئئدی آرخاسینجا، او گئئدی اثرکن

قلبینه یاخدیغی اودون، مشعلین

ظولمته نور ساچدی بیر مشعل تکی

عشقینی گؤز بیلدی، نور ساندی وئیسئل

ظولمته، گؤز یوموب، اؤز قلوبنده کی

ایشیقلی دونیا یا قاپاندی وئیسئل

گؤزونو آچاریق - دئدی حکیملر

او راضی اولمادی عملیاتا

دئدی: کورلوغوملا بیر ذره قده ر

کوسگون دئییلیم کی من بو حیاتا

دولیا نئجه دیرسه، قوی اولسون ائله
اماندير منی ده راحت قویون سیز
منیم اؤز قلبیمده، اؤز اوره گیمجه
قوردوغوم دولیا یا توخونمایین سیز
ان شیرین، ان گؤزه ل دیلک لریمدن
سلطنت قورموشام اؤز قلبیمده من

او منیم خیالیم، او منیم رؤیام
منیم اؤز دولیاما تاپیلماز عوض
بونو بیلیرم کی، خیالی دولیام
سیزین دولیانیزا اصلاً بنزه مر

دولیام دولیانیزا اگر تای اولسا
سولار ایچیمده کی گولوم، گولشنیم
اوندان قورخورام کی گؤزوم آچیلسا
داغیلیب یوخ اولار اؤز دولیام منیم
دایازی گؤرموردی، کور باخیشلاری
درینی گؤروردو، اونون نه دردی!
چرده کده آغاجی، چیچکده باری
باخیشدا اوره گی گؤره بیلیردی

ظولمته نور ساچدی، بیر مشعل تکی
عشقینی گؤز بیلدی، نور ساندی وئصل
ظولمته گؤز یوموب اؤز قلبینده کی
ایشیقلی دولیا یا قاپاندی وئصل

مین شعیر یاتیردی هر نفسینده
بولبول تک اؤتوردی گول هوسینده
چیچگین عطرینده، قوشون سسینده
یاتان معنالاری تاپاندی وئىصل
اؤدو سودا گؤردو، خئییری شرده
سئوینجین سیریرینی تاپدی کده‌رده
گؤزلونون یه‌هه‌ردن آشدیغی یئرده
آتینی دؤرد یانا چاپاندی وئىصل

ال اله - قول قولا

يئنه جوڭكه لرین آراسیندا يام
باشیمین اوستونده ته نه ک تالواری
آلشیر چیچکلر باغچادا شام شام
عطریله دولدورور اسن روزگاری
چیچکلر دؤیدورور کینک لری
شئله شیرهنیر هر ساری تئل ده
آرخا سپهنیر گول لچک لری
دامجیلار گولله نیر بالاجا گؤلده
داغین ذیروه سینده ساچاقلانان گول
قیزیل تئل لرینی سپیر چمنه
یئنه سحر - سحر گؤروشمک اوچون
گئندن ال اوزادیر یارپاقلار منه
تورپاقلا، آغاچلا، گول له، بؤجک له
بیر قاتار بویونجا سبلسیله بیک بیز
آنا طبیعت له، دئییرم هله
یاخشی کی قول قولا، ال اله بیک بیز

اكران قارالاندا

قورتاردی بوگونكو وئرلشلریمیز
دینله یین صاباحین پیروگرامین
هله کی بوگونوم بیتمه ییب... نه تئز
صاباحا گئچیرسن اینصافین هانی؟
صاباحا جالادین نه تئز بوگونو؟
اؤلمه میش سن اونا کفن بیچیرسن
تامام یاشامامیش گونون عومرونو
ایندیدن صاباحا نییه گئچیرسن؟
یاتماق ایسته میرم، گئچمه صاباحا!
گئجه نین عومرونو اوزاداق بوجور
گنجلیک موفته ایمیش، قوجالیق باها
فلکدن گون چالاق، عوموردن عومور
یاتماق ایسته میرم... بیتمه یه ن گونون
باشینا دولانیم، قوی دؤنوم هله
سنینچون بیتیبسه اما منیمچون
بیتمه ییب یاشاییر بوگونوم هله
اكران قارالاندا قورتاریر گونوم
اوشاقلار یاتماغا گئدیر بیر به بیر
اكراندان چکیلمه باشینا دؤنوم
تکلیکدن جانیم اوشوتمه گلیر

زمانی بورج آلاق بیز گئجه لردن
دویوب یاشاماق ظولوم دئییل می؟
یاتماق؟
نه گورموسن بو یاتماقدا سن؟
یاتماقدا بیر جوره اولوم دئییل می؟
سویکه نسن سوز، سوزه، باخسین گوز، گوزه
گئجه نی اوزاداق وقت اونودولسون
قاریشسین داغ دوزه، گئجه گوندوزه
مودتلی عومروموز، مودتسيز اولسون
یاتماق ایسته میرم... هر آنیم عزیز
گئجه دن کامیمجا دویمادیم هله
هر گئجه یاتاندا دفن ائدیریک بیز
عومرون بیر گونونو اوز الیمیزله
اکران قارالیدی می - کونول دیکسیندی
گئجه نی بس نئجه باشا ووروم من؟
سسینه سس گزن قلبیمه ایندی
تک لیگی نه ایله اونوتدوروم من؟
اکران قارالاندا ای یالقیز اوره ک
اوزومه یگانه دوست سایدیم سنی
اکران قارالاندا - سن ای منیم تک
یاتماق ایستمه یین، تاپایدیم سنی

یاخشى سۆز

منیم یاخشیمی دئه، گئچ تقصیریمدن

گره‌ک دیل همیشه یاخشییا دؤنه

چالیشیب سۆزونو دوغرولدارام من

لایق اولماسامدا تعریفلرینه

باشانمیش یوز ایل لیک عۆموردن گوندن

هله یاشانمامیش بیر آن گۆزهلدیر

منی اۆلدوره‌جک گئرجک سۆزوندن

منی یاشاداجاق یالان گۆزهلدیر

دئیرم اولسایدی عۆمورلر ایکی

بیرینی وئره‌ردیک بد سۆزه قوریان

یامان سۆز قانینی دورولدوبمو کی

سندله اۆزگه‌سینی یامانلاییرسان؟

اقله یاخشیلیقی آت دریا یا سن

بالیق بیلمه‌سه‌ده خالیق بیله‌جک

اۆزونو دوشونن دوشر نظرден

اۆزگه‌نی دوشونن کس یوکسه‌له‌جک

یاخشیلیق، یاخشیلیق، یئنه یاخشیلیق!

بعضاً بیر یامان سۆز مین کۆنول قیرار

خوش سۆز، یاخشى خبر، خوش رفتار، قیلیق

یامان آدمی دا یاخشىلاشدیرار

آدام سۇزو دانىش، آدام اوغلو سان
گل آجى سۇزلرله قيرما قلىبىمى
منده سىن كىمى انسانام، انسان
عۇمرو باشا ووراق، قوى انسان كىمى
منىم ياخشىمى دئە، گىچ يامانىمدان
گرەك دىل ھىمشە ياخشىيا دۇنە
چالشیب سۇزونو دوغرولدارام من
لايىق اولماسامدا تعريفلرینه

اؤز، اؤزومه

اؤزومده یه م ... چؤل دونیاما نهایت!

نه گؤزه‌لدیر اؤز اؤزومه سیاحت

اؤز دونیاملا دایانمیشام اوز به اوز

اؤزوموزه معجیزه‌بییک اؤزوموز

اوره گیمده نئچه نئچه جیغیر وار

ایچیمده کی چالین - چارپاز جیغیرلار،

هئچ بیلیمیردیم منی هارا آپاریر

بختیاری بختیارا آپاریر

بۇل گۇروم (قوشما)

«بختيم منە يار اول» دئيب چاغلارام

يار اولماسا دئە بختيار اول گۇروم

گلە جگە اوميدىمى باغلارام

بىر آن سونرا، نە اولاجاق، بىل گۇروم

باز آيلارى قاققىلدايان سئلمى سن؟

بو دونيانى اويونجاقمى بىلمىسن؟

حيات سنى گولدورنده، گولموسن

هنرىن وار آغلاداندا گول گۇروم

دونيامىزى ياسا، طويا بۇلموشوك

سئودامىزى اودا سويا بۇلموشوك

عۇمروموزوگونه، آيا بۇلموشوك

مىن آرزويا، مىن دىلگە بۇل گۇروم

هر شکیلده بیر آنیم

یوسف صمد اوغلو با

هردن تۆكوب اؤنومه كؤهنه شکیل لریمی
من یادیما سالیرام او اؤتن ایللریمی
بو شکیل لر، شکیل لر، كؤهنه خاطیره لرین
مین نغمه لی سسیدیر
یاشادیغیم آنلارین
كاغیذلار اوزه رینده، عكس اولان كؤلگه سیدیر
شکیل لر ییغین - ییغین، شکیل لر دسته - دسته
هر شکیلده بیر آنیم
ابدی لیک یاشاییر، جانسیز بیر كاغیذ اوسته
یاشامیشام او آنی، او آن چیخیب الیمدن
او آندا گئچیردیگیم هیجانی، دو یغونو
یاشامارام بیرده من
سیز ای اؤتن ایللردن، منه خاطیره قالان
جانسیز دؤولتیم، واریم
كاغیذ پارچالاریندا، دؤنوب قالان آنلاریم!
سیز اوستونو توز باسان، نغمه سیز بیر سیمسینیز
منیم ظاهیریمسینیز
او آندا یاشادیغیم، حیسیم، دو یغوم، دوشونجه م
بورا عكس اولونمامیش، كاغیذ اوسته قونمامیش

باخ بو شکیل: الیمده

بیر دسته گول توتמושام

سانکی قایا باشیندان، یثره باخان بیر قوشام

اون ایل اوّل چکیلیمیش، بو شکیله باخاندا

او واختکی دویغولاریم، یادا دوشور بیر آندا

او دویغوما گولوزم، او آرزوما گولورم

دویغولار باشقالاشمیش، آرزولار باشقالاشمیش

او زاماندان بو یانا

چوخ سیلدیریم داغلاری، قایالاری آشمیشام

آرزولار باشقالاشمیش، منده باشقالاشمیشام

او شکیلده گۆردوگوم

الی چیچکلی اوغلان - ساده اوره کلی اوغلان

منم می؟ آه دگیشیر آخی انسان دم به دم

دوغروسو او هم منم، همده کی من دئییلیم

بو شکیل لر، شکیل لر،

کۆهنه خاطیره لرین مین نغمه لی سسیدیر

یاشادیغیم آنلارین

کاغیدلار اوزه رینده حکّ اولان کؤلگه سیدیر

یاشدان گیلثیلییه م

من اون بئش یاشیمدا، ایگیرمی یاشیمدا
ائله، بیلیردیم کی قیرخ قوجالقدیر
اللی یه چاتیرام، آنجاق یاشیمدا
اوشاقلیق هوسی هله قالیدیر
ائله بیل دونندیر چیگنیمده چانتا
قورغا ییبه ییبه درسه گئتدیگیم
ائله بیل دونندیر او قامیش آتدا
نزیل قامچی ووروب آت سه بیرتدیگیم
حیس ائده بیلیمیرم یاشیمی نئیلیم
اوره ک او اوره کدیر، هوس او هوس
گاه آرانا دوشور، گاه داغا مئیلیم
ندیر کؤنلومده کی بو دویغولار بس؟
ائله بیل دوننین اوشا قیام من
بو عشقه، هوسه بعضاً گولورم
آنجاق قینامیرام او زرمو بعضاً
آخی نه یاتدیم کی، نه یوخو گورم؟
گنجلیکدن الیمیز اوزولن کیمی
دونیادان دورد ال له یاپیشیریق بیز
یاشیمیز اؤتدوکجه آغاجلار کیمی
درینه ایشله بیر ریشه لریمیز

اۆدور، باخ، حیطده قوپوب ولوله
اوشاقلار اویناشیر، دیرماشیر داما
منده اونلار یله دوتوب ال اله
قاجماق ایسته ییرم اوشاقلیغیما
ایسته رم «گیزلن پاچ» اویناییم یئنه
باشیما گۆتوروب چۆلو چمنی
ائله گیزله نیم کی دوشوب ایزیمه
هئچ تاپا بیلیمه سین قوجالیق منی
آنجا ق یاش اوزونو گۆستیر هر دن
اوره کده چوخ گیزلی دؤیونتولر وار
کوجه ده، باییردا تۆوشوینده من
سانیرام یوخوشدو، داشدی گوناھکار
یولدا بالا لاردان دالا قالاندا
نئیه سین بو یوخوش، بو داش، بیلیمیرم
آنجا ق گۆزه للیگه حئیران اولاندا
اۆزومو اوغولملا همیاش بیلیم

حئیرت

«حئیرت، ای بوت!» دئدی، دونیا یا قلم
عالمی بیر سئیریم، یوز حئیرتیمدیر
من حئیران اولماسام یاذا بیلمه رم
منیم نغمه لیریم، اؤز حئیرتیمدیر
بعضاً دئیرلر کی دگیشیب زامان
هرشئی عادی له شیب، نه سئوینج، نه غم!
اٲله بیر معجیزه تاپیلماز، انسان
اونا حئیرتله نه... حئیرتله نرم!
اگر بٲله دیرسه، کوسمه زماندان
قلبینه یاخشی باخ، قلبین چوخ سویوق!
حئیرت قورتاریبسا، دٲمک جهانندان
گۈزه للیک کۈچۈبدور، خبریمیز یوخ!
گۈره بیلیرسنسه گۈزه للیک لری
بو عالم سنینچون، گوناھکار اولور؟
گۈزو بوز باغلایان بولاقلار کیمی
سویوق آدامین دا قلبی کور اولور
گۈیلر دامار دامار، یٲر لاغیم لاغیم
بو حئیرت، بو سۋال دیندیریب منی
هله کۈرپه لیکدن بو حئیرانلیغیم
سۋال کۈهلنینه میندیریب منی

من اۆز حئیر تیمین چمنلیگیندن
جوابلار آختاریب، سؤال لار دردیم
حئیران قالما سایدیم بو دونیا یا من
حئیرتسیز حالیم حئیرت لردیم
حئیرانام آچیلیب هئی وارق، وارق
ساجیلان لچگین مین مین رنگینه
سیز دئیین موکونمو حئیران قالماق
آهنگسیز دونیانین اۆز آهنگینه؟
هانسی نی سؤیله ییم، هانسی نی ساییم؟
دونیا باشندان باشا مین سر، معجیزه
سیز دئیین من نئجه حئیران قالما ییم
یئرینده دئییلن گۆزه ل بیر سۆزه؟
حئیرانام همیشه یانان کۆنلومه
آلووو شعریم دیر، کولو گۆرونمور
حئیرانام توخوما، حئیرانام توما
ایچینی گۆرورم چۆلو گۆرونمور
اوتون پیچیلتیس، کولگین عطری
تورپاغین نفسی - حئیرت نداسی!
بولبولون جه جهی، چیچگین عطری
سویون زمزمه سی - حئیرت نداسی!

حئیراندیر! بولاقلار یارپاغا حئیران
تورپاق داشا حئیران، داش داغا حئیران
سئل دنیزه حئیران، سو چؤلّه حئیران
چؤل چمنه حئیران، گول گولّه حئیران!
اؤزونه حئیرانکن بو جانسیز عالم
ای انسان، دئمه کی حئیرتلنمیرم!
همیشه قورخموشام بیگانه لیکدن
یاشا حئیران حئیران، اؤل حئیران حئیران
منی سوزیوق سوزیوق، دیندیرینجه سن
«جان» دئییب جانیمی آل حئیران حئیران
سن اودو، آتشی اؤزگه دن اومما!
عالم توتما ییسا کؤز، اوره گینده
بصیرت گؤزونو آچ بو دونیا یا
آختار حئیرتیده اؤز اوره گینده
حئیرتیم یاشاییر درد - سریمده
اؤلسم گؤز لریمی قاپامایین تئز
باخین گؤز لریمه! بیک لریمده
بیر حئیرت ایشیقی گوره جکسینیز

گۆره بيلميرم

اون آددیم اوزاقی گۆره بيلميرم
دوشمور گۆزلريمدن داها چشمه ييم
قیزغین احتیراسلار سۇنور دم به دم
گنجلیک هوسیندن نئجه دوشمه ييم؟
گۆزلريم ایتی ایکن گۆرموردوم هله
گۆرموردوم ایچینی بر - بزه کلرین
ایندی ضعیف سه ده، باخمادان بئله
هر شئی گۆرورم دریندن درین

حیات سن نه شیرین سن

بۆیوک انگلیس شاعیری ج. بایرونون خاطیره‌سینه

سندن دویماق اولارمی، حیات سن نه شیرینسن؟

آنچاق هامی نین دئییل

سن حیاتین قدرینی، یالنیز، بیلنلرینسن!

اؤزونو بو دونیادا هئچ کس قوناق سانمامیش

آنچاق عؤمرون اؤزوده برابر پایلانمامیش

عؤمور پایلاتان زامان، گؤرون کیمه نه دوشدو

اوچ یوز ایل بۇز قارقایا، اون ایل شاهینه دوشدو

حیات سن نه شیرینسن، کیم سندن دؤیدو گئتدی؟

گئدنلر بو دونیادا قلبینی قویدو گئتدی

دونن قوجا بیر قاری، دیلینده آه و زاری:

«بو دونیانین الیندن گلیمیشم زارا» - دئدی

«اؤلمورم کی بیر دفعه جانیم قورتارا» - دئدی

اوره کده‌نمی سؤیله‌دی او، بو سوزو گؤره‌سن؟

خئییر اینانمیرام من!، او، یانا یانا دئدی

دیلی سؤیله‌دیه ده، اوره گینده او در حال:

«لغت شئیطانا!» - دئدی

حیات، سئوینجین قده، عذابیندا شیریندیر

سنی معنالاندیران او کشمکشلریندیر

ايكى يوزايل ياشادى، لذت ايچىندە لوقمان^۱
 يئەنە مۇھلت ايستەدى اولوركن اللهيندان
 ياتىردى گۆي چىمندە، چاتدى اونا عزرائيل
 سۇيلىدە: ايكى يوزايل غۇمور سەنە بس دئىيل؟!
 من جانينى آلمانغا گلەمىشم نە سۇزون وار؟
 لوقمان دئدى: سۇزوم يوخ، آلدېغىمى گل آپار
 آنجاق مەنە مەجال وئر بيرجە آنلىق اجلدن
 گل جانىمى بوردا يوخ، او چىمىلىكدە آل سەن
 عزرائيل راضى لاشدى - اياقا قالخدى لوقمان
 يئىردى داش آسىلدى آنجاق اياقلاريندان
 آستا آستا يئىرىيب چاتدى دئدىگى يئىرە
 لوقمان باخدى گۆيلەر، لوقمان باخدى يئىرلەر
 بو سۇن باخىشى ايلە اوستوندى ايكى يوزايل
 ياشادىقى جەھانلا ويداعلاشدى ائلە بىل
 اۇزو ويداعلاشدىسا، گۇزو قالدى جەھاندا
 او دوشوندو بو آندا:

«نە گۇرموشم دونيادا بو دونيايا گلەندن
 آە... ائلە بىلىرم كى دونن دوغولموشام مەن
 غۇمرومو وئردى بادا، نە گۇرموشم دونيادا»

لوقمانین گۆزر بو آن بیر گوله دیدی دوردو
اوره گینی قوش کیمی گوله دوغرو اوچوردو
«آه... اونو کیم اوزه جک بیرجه بيله دیدیم، دئدی
او گولوده اییله ییب سونرا اۆله دیدیم» - دئدی
آنجاق آنجاق نه فایدا، یئتیشمیش آرتیق اجل
لوقمان دئدی: حاضیرام آل جانیمی ایندی گل
عزرائیل دئدی: - آنجاق آگاه ائيله منی سن
اۆلوم اوچون نه فرقی، بو چمن یا او چمن؟
نتیجه منی قویمادین اوردا آلیم جانینی؟
لوقمان دئدی: حیاتین شیرین اولور هر آنی
اوردان بورا گلینجه بیر آز عؤمور قازاندیم
اونودا بو دونیادان اۆزومه فایدا سانیم
قوجا اۆلدی...

دئدیله: یارانان بیر گون اۆلر
نوله لری چمندن همان گولو اوزدولر
لوقمانین قبری اوسته قویدولار تیتره دی گول
گولون عطریله دولدو، بوتون چاییر، بوتون چۆل
او، عطری ایله ساخلادی یولچولاری یولوندان
تورپاغین آلتینداسا، بونو دویمادی لوقمان

حیات سن نه شیرینسن، کیم سندن دویدو گئندی
گئدنلر اؤز قلبینی دنیادا قویدو گئندی
سندن دویماق اولارمی، چوخون، آزیندا شیرین
حیات قیشیندا شیرین، حیات یازیندا شیرین!
جور به جور یازیلار وار عؤمرون واراقلاریندا...
حیاتیمین قایغیسیز فرحلی چاغلاریندا
قدرینی بیلمه میشم،
هله نه وارکی... عؤمروم قاباقدادی دئیمیشم
اوتوزدان آدلایینجا، گونده اوتوز مین کره
باشیمی یئلله دیرم هدر گئچن ایللره
سندن دویماق اولارمی حیات سن نه شیرینسن!
آنجاق هامی نین دئییل، سن حیاتین قدرینی،
یالنیز، بیلنلرینسن!

اوشاق تبسومو

آناسی نین قوجاغیندا کۆرپه بیر اوشاق
 منه باخدی، گولومسه دی... کۆنلوم آچیلدی
 گولوش دئییل، او چیراغدیر، نورلو بیر چیراغ
 او گولوشدن اورگیمه ایشیق ساچیلدی
 داریخیردی، سیخیلیردی، ندنسه کۆنلوم
 بایاق یامان توتولموشدوم، آچیلدیم ایندی
 منی نئجه دگیشدیردی بیرجه تبسوم
 گۆزلریمده حیات گولدو، دونیا سئویندی
 ساغ سولومدا اؤتئلره «گون آیدین» دئییب
 سلام وئرمک، احوال توتماق ایسته دیم بوم
 ایسته دیم کی یولچولاری بیر آن ایله ییب
 او گولوشدن هامیسینا بیرر پای وئرم
 گۆی اوزونده بولودلارین باغری سؤکولدو
 اوزامان کی اومیدیمیز چیخدی قفسدن
 اوزامان کی انسان گولدو، دونیا دا گولدو
 آغلادیم - هورکوب قورخدو دونیا بوسسدن
 تبسومله قارشیلانماق نه خوشدور دایان!
 کس باشیمی، اۆلدور منی، سن گوله، گوله!
 تک یئمکله، تک ایچمکله یاشامیر انسان
 آداملارین اوره گینه تبسوم چيله!

اوجورماقا گلمه میشدیر دونیا یا انسان
گۆزه للیگین وورغونودور هر دویان اوره ک
گۆزه للیگین شرفینه یارادان، قوران
انسانلارین اۆز حقیدیر گولمک، سئوینمک
باشقاسینی شیرین سۆزله اویه رسن اگر
سنی سئور، عزیزله یر، اویه ر دنیا دا
نه فده رکی یئر اوزونده گول وار، گولوش وار
یاشاماقا، یاراتماقا دیه ر دنیا دا

قورخو

منیم سول الیمده یانیق یئری وار
او منه تۇحفه دیر کۆرپه لیگیمدن
اودون، اودلوغوندان خبرسیز واختلار
الیمی مانقالدا یاندر میشام من
منه «جیز!» دئدی لر، آنجاق قورخمادیم
الیمی یاندریب تانیدیم اودو
منیم حیات ایله ایلک تانیشلیغیم
الیمی یاندران، اوددان باشلادی
اوخشادی گۆزومو هله اوشاقکن
اوجاغین آل - الوان آلوو، کۆزو
دونیا یا گله لی، بیلیمیرم ندن
نه یه وورولدوقسا یاندردی بیزی...
من اوددان قورخمادیم یانانا قدهر
من قورخو بیلمه دیم قانانا قدهر
ائله کی یاندریم، اودلا اوینا ماقدان قورخدوم دایاندریم
باشلاندی قورخو، باشلاندی احتیاط، باشلاندی حیات

بولاق باشيندا سوسوزلوق

ال چاتماز ذىروەنن، اوجا بير داغين
حسرتى كۆنلومده من دوغولموشام
يانىب ياخيلماغين، دويوب قانماغين
سئويب ياشاماغين آجى اولموشام
تپەدن دىرناغا بير آرزو كىمى،
ياشادىم... بو اوچوش قوى منىم اولسون
آچىرام گۆزومو، بىكلرىمى
بوتون گۆزەللىكلەر گۆزومە دولسون
گاه چىچگە دوشور، گاه گولە مئىلىم
الىم چاتمايانا حئيرانام حئيران
دۇيمورام، دۇيمورام، دۇيمورام نئىلىم
گۆزەللىك اۋنوندە بايقىنلىغىمدان!
يازى گۆزلە بىرم، ايستە بىرم كى
باھاردان دۇيونجا حظ آلىم، اولمور
قاينغى لار دالغا تىك آشىر باشىمدان
گولە باخماغا دا مجالىم اولمور
بس بو نە آھ ايدى قويدو سىنمىدن؟
دئمە ياشايداندا ياشامايىب من
شېرىنچە شېرىنچە، يوخو يۇزموشام
بولاقلار باشيندا من سوسوزموشام

دوشونجه

کال آلما کیمی بیر اوزو تورپاغا دوشونجه

گۆردوم کی،

یاتیر هر اوتون آلتیندا دوشونجه

گۆیلرده فلک لر دوشونور

یئرده چیچک لر

گۆردوم،

دوشونور گوللره قونموش

کپنک لر

تورپاق دا،

آغاجلار دا

هر شئی یارانیب

وارلیغا چئوریلمه دن اؤنجه

اشدان باشا، معنالی - معمالی دوشونجه...

آنا و بالالار

اوشاقلار آنانی توتدو دانلاغا:

باشقادیر، اۆزگه دیر سنین زمانه

سنی باشا سالماق چتیندیر، آنا

بیزی سؤال لارلا چوخ اینجیتمه سن!

آنا جواب وئردی: عاغیل لاندینیز؟

نه تئز بویودونوز منی داندینیز؟

دیلینیز یوخ ایکن «اینقا» سسیندن

کیچیک اوره کده کی آرزونو گۆردوم

یالنیز دوداقلارین بوزولمه سیندن

من سیزی بس نئجه باشا دوشوردوم؟

طوطو قوشو

طوطو قوشو واله ایدی
اؤز سؤزونه، اؤز سسینه
اؤیونوردی، انسان کیمی
او، دانیشا بیلمه‌سینه
هرگون او اؤز سینه‌سینی
دۆلدوروردو خبرلرله، یئنی یئنی
آخشام اولجاق، دانیشیردی صاحبینه
گوندوز ائوده گۆردویونو، بیلدییینی
آتا یامان غضبله‌ندی، جزا وئردی گوناھکارا
بۆیوک اوغول، گۆزو یاشلی، اوزو قارا
خبرچینی تاپماق اوچون
چوخ باش ووردو اورا بورا، آخیر تاپدی،
او، باشینی کسیدی قوشون
او دانیشا بیلمه‌یینه اؤیونوردو
بیلدییینی، دئدیگیچون
اؤز عۆمرونو باشا ووردو
عۆمرو اولدو اؤز باھاسی
دانیشماغین، دئییمه‌یین
او سوسماقی باجارسایدی
یئری واردی اؤیونمه‌یین

اولکر افسانه سی

آتاسی ا. کور چابلی نین اولوم خبرینی

اٹشبدن کیمی اؤزونو ایتیحار ائدن

قیزی «اولکرین» خاطیره سته

بیر آنلیق سارسینتی، دؤزمدی اوره ک

قضا بیردن گلدی بیر طوفان کیمی

بیر عؤمرو یانديردی، بیر آنی شیمشک

بو تۆو بیر مئشه نی یانديران کیمی

هر شئین دیره ری وارسا، بس هانی؟

موصیبت تۆره تدین، موصیبتیندن

بو اولوم دئه نه یه دیدی؟ آتانی

یاشادا بیلدینمی اولومونله سن؟

سن یاندين بیر آندا، داندين هر شئی

بو یاشادا دونیادان اوصانمیش کیمی

یولوندا اؤزونو قوربان وئردیگین

آتان، بو اولومه قول چکردیمی؟

آتا اولومونه دؤزمه ییب یقین

آتاسیز دونیانی سن ایسته مدین

بلکه حق وئره ردیک، اگر آتانی

یاشادا بیلسه یدی اولومون سنین

حياتين نامينه اۆلمک بير عزيم (عزم)!
بو يول مقدّس دير، بو يول اولو دور
سن حيات نامينه اۆلمه دين قيزيم
سن اۆلوم نامينه اۆلدون، درد بو دور!
دونيادا هر شئيه يوموب گۆزونو
اونودوب اۆزونو، دانيب اۆزونو
يالنيز باشقاسيني دوشونن زمان
قالخير انسانليغين فوقينه، انسان
باخ بو بؤيؤكلوغون، بو جرأتيندير
منيده، آي قيزيم، بئله سارسيدان
سنى دوشوننده، كۆكو دانانلار
آتا كۆلگه سينده خومارلانا نلار
دورور گۆز اؤنومده بيرجه آنليغا
يالنيز باخ بو زمان فداكارليغين
يوكسه لير آقيزيم، قهرمانليغا
آتان شعير يازدى وطنه، ائله
وطني هاي وئردى اونون سسيه
سنسه، شعريله يوخ، اۆز اۆلومونله
اوجالدين آتاتين سوييه سينه
بير كام آلاميشدى هله دونيادان
بس نبيه اۆلومه جان آتدى اولكر؟
وئريب اۆز عؤمرونو آتاي قوربان
اۆز قيسا عؤمرونو اوزاتدى اولكر

گۆز یاشی

قدح بیر طرفده، مئی بیر طرفده
روباب بیر طرفده، نئی بیر طرفده
بوشالیر باده لر، دولور باده لر
اللری دؤشونده اصیل زاده لر
دایانمیش قول کیمی شاهین اؤنونده
شاه عیشرت مجلسی آچمیش بوگونده
چالیب چاغیران کیم، ماهنی دییه ن کیم
اورتادا قوش کیمی رقص ائلییه ن کیم
شاه سوزوب مجلسی باغیردی بیردن:
-ای، کسین! یورولدوم بو نغمه لر دن
بئزدیریب کؤنلومو روباب دا، ساز دا
بولبولو دینله یه ک گلین بیر آز دا
اصیل سس اوندا دیر دییه اؤیوندو
هامی دیواردا کی قفسه دؤندو
بولبول اوخومادی، قیزدی حؤکومدار
دئدی: نئچون سوسدون ای خوش نغمه کار؟
بولبول یئنه سوسدو، امر ائدیرم من
اوخو نشعه له نیم نغمه لریندن!

بولبول اوخوماييب، کيريب دوردو
 حير صيندن شاه اسير، شاه اوچونوردو
 دوشدو ال اياغا در حال کوبارلار:
 - بولبول، امر ائله بير آخی حؤکومدار
 داغلار دا باش آيیر اونون امرينه
 سن نييه سوسورسان، نه اولوب سنه؟
 بوراخ بو اوونو، يئرسيز شيلتاغی
 شاه سنين سسينه وورغوندور آخی...
 بولبول اوخومادی سوسدو يئنه ده
 شیرين نغمه‌لری دوندو سینه ده
 آسدی شاه، چوشدو شاه، غضبله‌ندی شاه
 بير آندا گؤیلردن يئره ائندی شاه
 چکدی قيلينجینی ... ائله بو زمان
 گؤروندو باش حرم آرخا قاپيدان
 او گليب اؤنونده داياندى شاهين:
 - غضبی گئچيدير بيزه اللهين -
 ديه‌ره ک هؤنکوردو
 - نه اولوب، نه وار؟
 - قيزين خسته‌له نيپ اولو حؤکومدار

- نئجه؟ خسته له نیب؟ نه زمان؟ - دییه
او قالخدی قوش کیمی اوست مرتبه یه
سو یوق سو آله ندی مجلسه بیردن
اعیانلار آل آچدی: - اولو تائری، سن
قییما شاهیمیزین تک اولادینا
او گول پاراسینی باغیشلا اوئا!
دئییب کیریدیلر... گئچدی بیر قده ر...
شاه دؤندو، قورودو مجلسده کیلر
شاهین اوز گوزوندن زهر یاغیردی
کده ری سونسوزدو، دردی آغیردی
دوندو بدنینده قانی بیر آتلیق
اؤزو حیس ائتمه دن او، یازیق یازیق
باخدی قفسده کی بولبوله ساری
دؤشندی یانینا گوجسوز قوللاری
بولبول دیله گلدی ائله بور زمان
اود تۆکدو یانیقلی ماهنی لاریندان
مجلس لال کسپلیدی بیر آن ایچینده؟
اولدوز پاریلدادی دومان ایچینده
بولبول اینیلده دی، بولبول آغلادی
بولبول اوخومادی سینه داغلادی

کۆنولر اوخشایان بیر دویغویدو او
شاهین یاراسینا ملحم قویدو او
چیچک‌لر اوستونه قوندو دومان، سیس
بولبوله سس وئردی آغلادی مجلس
اییلدی سینیه او مغرور باشلار
شاهین داگوزوندن تۆکولدو یاشلار
بولبول کیرییینجه شاه دا دیکه‌لدی
قالخیب دوز بولبولون یانینا گلدی
- دئدی: بایاق نئچون اوخومادین سن؟
بس نییه امریمی سن یئره سالدین؟
ایندی یالوارمادیق اوزون، اوزوندن
اوخویوب عقلیمی باشیمدان آلدین
بولبول دیله گلدی: - امر ائتدین بایاق
ماهنی ساکۆنولدن جار اولور انجاق
امر یله، تهدیدله دانیشماز اوره‌ک
بو بۆیوک حیکمتی بیله‌سن گره‌ک!
حۆکمیله دانیشما منله بیرده سن
بایاق ائشیتدیگین او بد خبردن
سارسیلدین، قان دوندو، جان سیلکه‌لندی

بایاق بیر شاه ایدین انسانسان ایندی
منیم کؤنول یاخان سسیمدن بایاق
نشعه ایسته ییردین، سن نشعه آنجاق
ایندیسه ای شاهیم، درد و غمیندن
دینله مک ایسته دین فریادیمی سن
آنجاق امر ائتمه دین سوسدون بیر آنلیق
باخدین منه ساری سن یازیق - یازیق
باخیشین قلبیمه اود سالدی یاندیم
منده اؤز دردیمی، غوصه می آندیم
وئردیم نغمه لره درد سیریمی...
شاهین گؤزلریندن یئنه سئل کیمی
یاشلار سوزولوردو...

شاه آغلا ییردی

کؤنول کیتابینی وارا قلا ییردی
شاه دئدی: آنلادیم من سنی بولبول
آنلادیم قلبیندن گئچه نی، بولبول
ایسته مرادینی، سؤیله آرزونو
بیر آنین ایچینده گولدوروم اونو
مندن بیر شئی ایسته، آرزونو سؤیله
منیم خزینه مدن بیر دیلک دیله

بولبول دیله گلدی: اولو حؤکمودار
منه گره ک دئیل بو دؤولت، بو وار
ایندیجه گؤیلره قالخیب اوجالدم
ایسته دیگیم شئی من سندن آلدم
- آلدین؟

- بلی آلدم دینله حؤکمودار!

دؤولتی نئيله بیر اصیل صنعتکار
شاهیم، غریبه دیر منیم عالمیم
منیم اؤز کده ریم، منیم اؤز غمیم
بایرامیم، شنلیگیم، طوی بوساطیمدیر
سنین گؤز یاشلارین موکافاتیمدیر

گاه اولوز دره لر، دوزلر اوستونه
بورولا بورولا سؤز یازار سولار
گاهدا گؤرورسن کی ایتیپ هارداسا
سیرینی گیزله دیب یول آزار سولار
بیزه ذیروه لرین سیرینی سؤیلر
دوزده اوزه چیخان نغمه کار سولار

تهران: میدان انقلاب - اول کارگر - پاساژ فیروز - طبقه دوم -

نشر اندیشه نو - تلفن ۶۴۲۷۳۷۱

بهاء: ۸۵۰ تومان

شابک: ۳-۱۹-۶۷۴۱-۹۶۴ / 3-19-964-6741 ISBN: